Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 109 (5235)
СЕРАДА
15
МАЯ
1935 г.
год выдання XVIII

ПРЫЕМ п. П'ера ЛАВАЛЯ т.т. В. М. МОЛАТАВЫМ і І. В. СТАЛІНЫМ

Учора, 14 мая, міністр замежных спраў Францыі п. П'ер Лаваль быў прыняты тт. В. М. Молатавым і І. В. Сталіным. Гутарка, якая адбывалася ў габінеце старшыні Совета Народных Камісараў Саюза ССР і працякала ў прыязнай атмасферы, прадаўжалася каля двух гадзін.

У гутарцы прымалі ўдзел: народны камісар па замежных справах тав. М. М. Літвінаў, генеральны сакратар французскага міністэрства замежных спраў п. Лежэ, пасол Францыі у СССР п. Альфан і наўпрэд СССР ва Францыі тав. В. П. Пацёмкін.

Пасля гутаркі т. В. М. Молатаў даў снеданне ў гонар п. П'ера Лаваля. На снеданні, апрача памянёных асоб, прысутнічалі т.т. Л. М. Кагановіч, К. Е. Варашылаў, Г. К. Орджанікідзе, А. І. Мікаян, В. Я. Чубар, В. І. Межлаук, А. П. Розенгольц, М. А. Чэрноў, І. Е. Любімаў, С.С. Лобаў, І. А. Акулаў, Н. Н. Крэсцінскі, Н. А. Булганін, І. І. Мірошнікаў, начальнік габінета міністра замежных спраў п. Раша, советнік французскага пасольства п. Павар, адказныя супрацоўнікі НКЗС і інш.

Аб рэарганізацыі культпропа ЦК ВКП(б)

Пастанова Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Рэарганізаваць культпроп ЦК ВКП(б), стварыўшы замест культпропа ў складзе апарата ЦК ВКП(б) пяць аддзелаў:

1. Аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі, усклаўшы на яго: кіраўніцтва прапагандысцкай работай унутры партыі (партыйныя гурткі і школы); кіраўніцтва масавай агітацыяй і работай партвыдата; кіраўніцтва комвузамі, падрыхтоўкай кадраў прапагандыстаў і агітатараў, інстытутамі чырвонай прафесуры і выданнем партыйных падручнікаў, а таксама кіраўніцтва актывам прапагандыстаў і агітатараў.

2. Аддзел друку і выдавецтваў, усклаўшы на яго: кантроль за газетамі, журнальнай справай, выданнем кніг і выдавецтвамі, размеркаваннем і падрыхтоўкай кадраў друку.

3. Аддзел школ усклаўшы на яго кантроль за работай Наркаматаў асветы і кіраўніцтва імі ў галіне пачатковай, няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы. У гэтым-жа аддзеле сканцэнтраваць кантроль за ўсёй сеткаю ВНУ і ВТНУ і кіраўніцтва адпаведнымі органамі Наркаматаў, кантроль за падручнікамі і праграмамі, за выкладаннем у школах усіх ступеней, падрыхтоўкай і размеркаваннем кадраў.

4. Аддзел культурна-асветнай работы, усклаўшы на яго: кантроль за культурнай работай профсаюзаў (бібліятэкі, клубы, фізкультура і інш.), культурна-асветнай работай у вёсцы (хаты-чытальні, калгасныя клубы, бібліятэкі), за работай кіно-арганізацыі, радыё-вяшчання і тэатраў, за работай арганізацый пісьменнікаў, мастакоў, архітэктараў і т. п.

5. Аддзел навукі, навукова-тэхнічных вынаходак і адкрыццяў, усклаўшы на яго: кантроль за работай навуковых устаноў, дапамогу вынаходнікам, нагляд за іх работай і кіраўніцтва адпаведнымі арганізацыямі, а таксама навуковымі таварыствамі.

* * *

Загадчыкамі новаарганізуемых аддзелаў ЦК ВКП(б) зацверджаны наступныя таварышы:

загадчыкам аддзела партыйнай прапаганды і агітацыі — тав. Стэцкі А. І.;

загадчыкам аддзела друку і выдавецтваў — тав. Таль;

загадчыкам аддзела школ — тав. Волін Б.;

загадчыкам аддзела культурна-асветнай работы—т. Шчэрбакоў.

загадчыкам аддзела навукі, навукова-тэхнічных вынаходак і адкрыццяў — тав. Бауман.

Аб адкрыцці нармальнага руху па ўсіх лініях першай чаргі Маскоўскага метрапалітэна

Загад народнага камісара шляхоў зносін ад 13 мая 1935 г. №118/Ц

Прыём п. П'ера Лаваля тав. М. І. Калініным

14 мая міністр замежных спраў Францыі п. П'ер Лаваль зрабіў візіт старшыні ЦВК СССР т. М. І. Калініну.

Гутарка, пры якой прысутнічалі генеральны сакратар французскага міністэрства замежных спраў п. Лежэ, пасол Францыі ў СССР п. Альфан і начальнік габінета міністра замежных спраў п. Раша, цягнулася паўгадзіны.

—о—

Пра падзяку будаўнікам метрапалітэна за паспяховую работу

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР.

Цэнтральны Выканаўчы камітэт і Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляюць:

за паспяховую работу па будаўніцтву Маскоўскага метрапалітэна аб'явіць ад імя Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў Саюза ССР падзяку ўдарнікам, ударніцам і ўсяму калектыву інжынераў, тэхнікаў, рабочых і работніц метрабуда.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
М. КАЛІНІН.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
14 мая 1935 г.

—о—

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ОРДЭНАМ ЛЕНІНА МАСКОЎСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ВЛКСМ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА

ПРЫЕМ У тав. ЛІТВІНАВА У ГОНАР п. П'ЕРА ЛАВАЛЯ

13 мая народны камісар па замежных справах тав. М. М. Літвінаў даў абед у гонар міністра замежных спраў Францыі п. П'ера Лаваля.

На абедзе прысутнічалі: п. Лаваль, генеральны сакратар французскага міністэрства замежных спраў п. Лежэ, пасол Францыі ў СССР п. Альфан, начальнік габінета міністра замежных спраў п. Раша, народны камісар абароны тав. К. Е. Варашылаў, нам. старшыні СНК СССР тав. В. І. Межлаук, нарком харчовай індустрыі тав. А. І. Мікаян, нарком фінансаў тав. Г. Ф. Грынько, нарком асветы тав. А. С. Бубноў, нам. наркома замежных спраў тав. Н. Н. Крэсцінскі, паўпрэд СССР ва Францыі тав. В. П. Пацёмкін, чыны французскага пасольства і адказныя работнікі НКЗС.

Тав. Літвінаў звярнуўся да пана Лаваля з наступнай прамовай:

П'ер Лаваль (першы справа) па прыездзе ў Негарэлае.
Фото ЦЫТРОНА (Белдзяржкіно-хроніка).

ПРАМОВА ТАВ. М. М ЛІТВІНАВА

З вялікай радасцю я вітаю ад імя совецкага ўрада і ад імя совецкай краіны ваш прыезд, пан старшыня, у сталіцу нашага Саюза. Гэты візіт сам па сабе меў-бы буйнае значэнне ва ўсякі час, але ён набывае асаблівае значэнне тым, што ён ідзе непасрэдна за заключэннем паміж нашымі краінамі важнага міжнароднага акта і з'яўляецца нібы ўрачыстым асвячэннем яго.

Падпісанне пакта аб узаемнай дапамозе стварае другую знамянальную веху ў развіцці совецка-французскіх узаемаадносін. Я лічу першай вехай заключэння ў часе кіраўніцтва міністэрствам замежных спраў вашым калегай, паважаным п. Эрыю, дагавору 1932 г., умацаваўшага ўзаемнае давер'е паміж нашымі краінамі, такое неабходнае як для спакойнага развіцця ўзаемаадносін, так і для міжнароднага супрацоўніцтва. Устанавіўшаеся давер'е і парадзіла тыя размовы і перагаворы аб сумесных намаганнях да ўмацавання міру, якія прывялі зараз да падпісання пакта аб узаемнай дапамозе.

Лічу патрэбным адзначыць, што перагаворы гэтыя вяліся з боку Францыі трыма змяняўшымі адзін другога міністрамі замежных спраў пры розных урадах. Пакт, такім чынам, падрыхтоўваўся і выпра...

...не накіраван супроць каго-б там ні было, але не выключае далучэння да яго каго-б там ні было, зацікаўленага ў ажыццяўленні праследуемай ім мэты.

З'яўляючыся інструментам міру, пакт у той-жа час умацоўвае і завастрае другі існуючы ўжо інструмент міру. Я гавару аб статуце Лігі нацый, неабходным дадаткам да якога пакт і з'яўляецца. Заключыўшы пакт, мы паказалі першы прыклад прыдання эфектыўнасці і дзеяздольнасці Лізе нацый. Больш таго, мы далі ёй зброю, і гэта не ў пераносным сэнсе слова, для адстойвання справы міру. Мы рады канстатаваць, што пакт сустрэў адабрэнне і сімпатыю і высокую ацэнку з боку ўсіх дзяржаў, за нязначнымі выключэннямі, і ўсіх шчырых прыяцеляў міру. Мы толькі аддаём належную дань пану Эдуарду Эрыю, п. Поль-Банкуру, памяці нябожчыка Луі Барту і ў асаблівасці вам, пан старшыня, калі скажам, што ўсе супрацоўнічаўшыя ў ажыццяўленні пакта могуць ганарыцца той услугай, якую яны аказалі справе міру і безапаснасці нашых краін. Я пры гэтым не забываю каштоўнай садзейнасці, аказанай вашым бліжэйшым супрацоўнікам, п. пaслом Лежэ, і паважаным паслом Францыі ў Маскве п. Альфанам.

Я ...

...няў гэта прывітанне. Я дзякую вам таксама за тое, што вы ў вашых словах прывітання ўпамянулі маіх выдатных суайчыннікаў, якія да мяне былі ініцыятарамі гэтай справы, завершанай намі. Усе нашы супрацоўнікі, і асабліва вашы — пакойны п. Даўгалеўскі і пасол СССР п. Пацёмкін, безумоўна заслужылі падзяку, так справядліва вамі выказаную.

Вы акрэслілі значэнне гэтага дагавору. Выразы, у якіх вы сфармулявалі палітыку Совецкага Саюза, з'яўляюцца новым доказам глыбокага імкнення народаў Саюза к таму, каб прыняць удзел і ўзяць на сябе сваю долю адказнасці ў арганізацыі безапаснасці ў Еўропе; хоць ніхто не мог усумніцца ў сапраўднай волі Совецкага Саюза пасля таго, як ён 18 верасня 1934 года згадзіўся ўступіць у Лігу нацый.

Мы стварылі зброю міру. Такаво наша азначэнне—і яно з'яўляецца найлепшым ...

— мы з вамі маем абедзве гэт... якасці. Мы даказалі гэта нашы... актамі.

Жэнева, Рым, Лондан, Стрэ... Масква — такавы этапы шля... па якому ідзе ўрад Французск... рэспублікі да сваёй пастаяннай ... ты, якую ён сабе паставіў су... з усімі прыяцелямі міру. К... краіна мае ўласцівыя ёй ... і ў той-жа час кожная краіна ... аднолькавай ступені клапоціцца ... абароне сваёй чэсці і гонару. ... доўг кожнай краіны — унос... сваю лепту ў калектыўную спра... міжнароднай салідарнасці. Імен... таму, што мір непадзельны, ... павінны — і мы гэта робім адзі... — аднаўляць наш заклік да су... лення ўсіх урадаў і ўсіх народ... пакуль гэты заклік не будзе пач...

Я падымаю бакал за здароўе ... па старшыні Цэнтральнага Вы... наўчага Камітэта Калініна, за ...

На падставе пастановы Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) і Соўнаркома СССР аб адкрыцці нармальнага руху па лініях першай чаргі Маскоўскага метрапалітэна 15 мая 1935 г., загадваю ўпраўленню метрапалітэна:

1. Адкрыць Маскоўскі метрапалітэн для ўсеагульнага карыстання з 7 гадзін 15 мая 1935 г.

2. Рух праводзіць безупынна з 7 гадзін раніцы да 1 гадзіны ночы.

Народны камісар шляхоў зносін
Л. КАГАНОВІЧ.

УЗНАГАРОДЖАННЕ БУДАЎНІКОЎ МЕТРО

МАСКВА, 14 мая. (БЕЛТА). ЦВК СССР пастанавіў за паспяховае выкананне рашэння партыі і ўрада, забеспячэнне большэвіцкіх тэмпаў у рабоце і за своечасовае скančэнне будаўніцтва першай чаргі Маскоўскага метрапалітэна ўзнагарадзіць ордэнам Леніна: **Хрушчова Н. С.** — сакратара МК ВКП(б), **Аббакумава Е. Т.** — намесніка начальніка метрабуда, **Старасціна К. Ф.** — парторга метрабуда, **Гертнера А. І.** — галоўнага інжынера Кіраўскага радыуса (закрыты спосаб), **Тесленко П. А.** — галоўнага інжынера кесонных работ, **Ломава Г. А.** — галоўнага інжынера Арбацкага радыуса (траншэйны спосаб), **Стэклера А. Н.** — галоўнага інжынера Сакольніцкага і Фрунзенскага радыусаў (адкрыты спосаб), **Айнгорна І. Г.**—намесніка начальніка будаўніцтва па снабжэнню, **Осіпава А. В.**—старшыню будкома метрабуда, **Шашырына А. М.**—комсорга метрабуда, **Рэзнічэнко Е. Д.** — рэдактара газеты «Ударнік метрострою», **Кучерэнко П. П.** — начальніка кесонных работ і іншых 25 ударнікаў і актыўных будаўнікоў метро, сярод якіх: Крыўцова Д. А. — ударніца шахты № 10-11, Макарава А. Т. — ударніца шахты № 13-14 і Памялова О. Г. — брыгадзір дыстанцыі 8.

Ордэнам Чырвонай зьязды ўзнагароджаны Булганін Н. А. — старшыня Моссовета (які раней узнагароджан ордэнам Леніна), **Ротэрт П. П.** — начальнік метрабуда (які раней узнагароджан ордэнам Леніна), **Гінзбург А. І.** — начальнік электрамантажных работ электрапрома і яшчэ 10 ударнікаў метрабуда

Ордэнам працоўнага Чырвонага сцяга ўзнагароджаны 32 чалавекі. Сярод іх: **Гітман Я. Е.** — начальнік шахты № 36-37, **Терпігораў М. А.** — начальнік шахты № 31-32, **Машкевіч С. А.** — начальнік шахты № 22, **Шмідт С. А.**— начальнік дыстанцыі 6—біс, **Морган Д.**—амерыканскі спецыяліст—інжынер, **Баррэт Ф.** — англійскі спецыяліст па шчыце, **Кіеня С. А.** — ударніца кесоннай групы і **Хамякова А. І.** — ударніца кампрэсарнай станцыі замаражваючых установак.

Ганаровай граматай ЦВК Саюза ССР узнагароджана 168 чалавек.

ССР.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанаўляе:

за асаблівыя заслугі ў справе мабілізацыі слаўных комсамольцаў на паспяховае будаўніцтва Маскоўскага метрапалітэна ўзнагарадзіць ордэнам Леніна Маскоўскую арганізацыю комсамола.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
М. КАЛІНІН.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль,
14 мая 1935 г.

У КАЛОНЕ ПЕРАДАВІКОЎ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

ТАЛАЧЫНО, 14 мая. (**Па тэлеграфу**). Талачынскі раён 13 мая выканаў план сяўбы яравых, апрача позніх культур — канапель, грэчкі і гародніны. План — 32.071 гектараў, засеяна 32.080 гектараў. Сяўба праведзена добраякасна, на 15 дзён раней мінулага года.

Райком КП(б)Б — КАМЕНШТЭЙН, РАХУБА.
РВК — КОНІКАЎ.
Райземаддзел — ШАНТАРАЎ.

* * *

КРЫЧАЎ, 13 мая. (**Па тэлеграфу**). Крычаўскі раён 12 мая выканаў план сяўбы яравых па калгасна-сялянскаму сектару на 101 проц. Сяўба праведзена ачышчаным, пратручаным і праверанным на ўсхожасць насеннем, на добра апрацаванай глебе.

Сакратар райкома КП(б)Б
КАЗАЧОК.
Старшыня райвыканкома БАЙ.

цоўваўся прадстаўнікамі розных партый, розных адценняў палітычнай думкі, розных палітычных плыняў, і гэта аднолькавасць павышае для нас значэнне пакта, указваючы на глыбокія і шырока разгалінёныя карэнні руху ва Францыі к супрацоўніцтву з Совецкім Саюзам у справе ўзмацнення безапаснасці абодвух краін і ўмацавання ўсеагульнага міру.

Мы можам заявіць з усёй цвёрдасцю, што заключаны намі пакт з'яўляецца інструментам міру. Асаблівасць яго заключаецца ў тым, што аўтары яго натхнёны гарачым, шчырым жаданнем, каб ніколі не было патрэбы прыводзіць яго ў выкананне. Гэта мэта можа быць дасягнута тым, што пакт будзе сведчаннем цвёрдай рашучасці двух магутных дзяржаў Еўропы актыўна і матэрыяльна ахоўваць мір.

Другая асаблівасць пакта заключаецца ў тым, што ён не толькі дзею, што падпісанне пакта акажацца не завяршэннем, а пачаткам супрацоўніцтва Совецкага Саюза і Французскай рэспублікі, прычым яшчэ больш цеснага і благатворнага па забеспячэнню ўсім народам спакойнага развіцця ва ўмовах непарушнага міру. Гэтаму супрацоўніцтву, а таксама і далейшаму збліжэнню нашых краін, я ўпэўнен, і паслужыць асабісты кантакт і абмен думкамі з вамі, пан старшыня, магчымасць якіх дае мне і маім калегам ваш любезны візіт.

Я падымаю бакал за здароўе прэзідэнта Французскай рэспублікі, за добрабыт і шчасце вялікага французскага народу і за здароўе нашага дарагога госця, міністра замежных спраў Францыі, п. П'ера Лаваля.

Пан П'ер Лаваль звярнуўся да тав. Літвінава з наступнай адказнай прамовай:

ПРАМОВА ПАНА П'ЕРА ЛАВАЛЯ

Урад Французскай рэспублікі, прымаючы ваша запрашэнне і ўпаўнаважыўшы мяне прадстаўляць яго тут, хацеў гэтым падкрэсліць усё палітычнае значэнне падпісанага намі нядаўна пакта. Гасціннасць аказанага мне вамі прыёму, праяўленні сімпатыі з боку совецкіх улад і насельніцтва Масквы мяне глыбока расчулілі і будуць успрыняты ва Францыі, як стыхійная маніфестацыя дружбы, якая аб'ядноўвае нашы краіны.

Учора ўвечары ў Негарэлым вашы прадстаўнікі віталі мяне, як таго, хто падпісаў з французскага боку пакт аб узаемнай дапамозе. Я з глыбокім задаваленнем прызнаю... веццкага пакта. Дзве вялікія дзяржавы добраахвотна аб'ядналі свае намаганні не толькі для таго, каб адстаяць сваю ўласную безапаснасць, але для таго, каб служыць справе ўсеагульнага міру.

Мы з вамі прадстаўляем два вялікія народы. Іх ідэалы не аднолькавы, рэжымы ў іх краінах розныя. Але іх звязваюць моцныя ўзы, якія растлумачваюць і апраўдваюць падпісаны намі пакт і маю прысутнасць у Маскве: іх глыбокая адданасць справе міру.

Мы вялі перагаворы ва ўмовах роўнасці. Мы завяршылі іх таксама на базе роўнасці. Адказнасць, узятая намі на сябе, таксама як і перавагі, знойдзеныя намі,—узаемны. Вы выказалі гарачае, шчырае жаданне, каб ніколі не было патрэбы прыводзіць у выкананне заключанае намі пагадненне. Я ведаю, што выказваю наша такое-ж шчырае і гарачае агульнае жаданне, калі скажу, што мы хацелі-б, каб другія краіны прынялі ўдзел у мірным будаўніцтве, якое так неабходна. Усе народы імкнуцца к міру. Усе ўрады абавязаны служыць гэтай справе міру, вядома не на шкоду абароне сваіх законных інтарэсаў. Шлях к таму, каб ажыццявілася гэта неабходнае збліжэнне паміж усімі народамі, доўгі і трудны.

Адказным палітычным дзеячам патрэбуецца цярпенне і ўпартасць за здароўе ўсіх членаў совецкага ўрада і за працвітанне народаў Совецкага Саюза.

* * *

Пасля абеду адбыўся прыём, на якім прысутнічалі дыпламатычны корпус, члены ўрада, адказныя работнікі саюзных наркаматаў, прадстаўнікі совецкай грамадскасці, навукі і мастацтва, а таксама прадстаўнікі замежнага і совецкага друку.

(БЕЛТА).

ПАН П'ЕР ЛАВАЛЬ У тав. М. М. ЛІТВІНАВА

13 мая днём міністр замежных спраў Францыі п. **П'ер Лаваль** наведаў у Наркамаце замежных спраў народнага камісара па замежных справах тав. **М. М. Літвінава** і меў з ім працяўжаўшуюся паўтары гадзіны гутарку, у час якой прысутнічалі нам. наркома замежных спраў тав. **Н. Н. Крэсцінскі**, генеральны сакратар французскага міністэрства замежных спраў п. **Лежэ**, французскі пасол у СССР п. **Альфан**, паўпрэд СССР ва Францыі тав. **В. П. Пацёмкін**, начальнік габінета міністра замежных спраў п. **Раша**.

(Працяг тэлеграм на 4-й стар.)

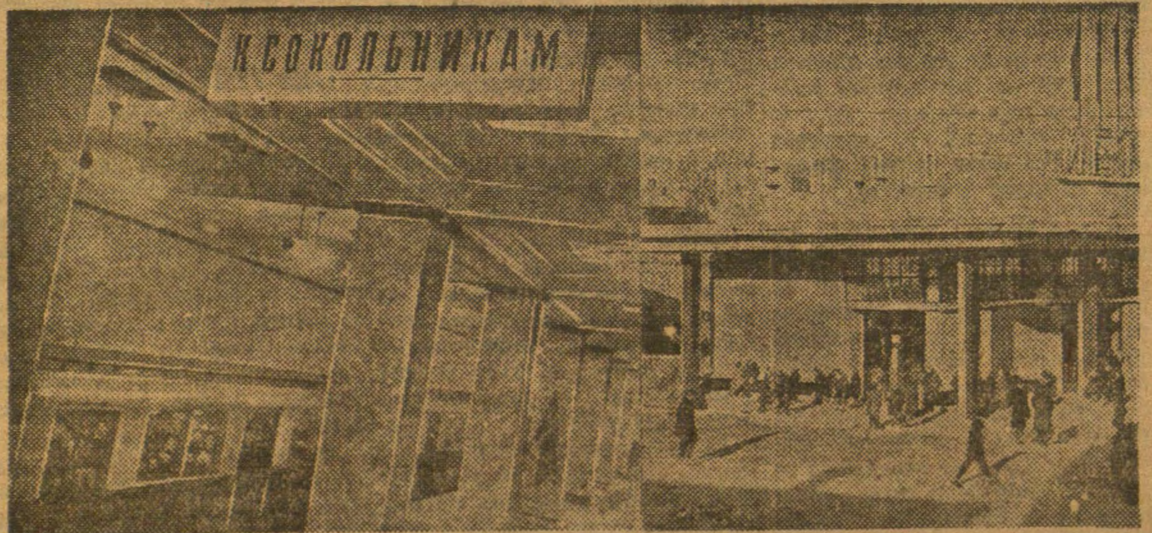

Маскоўскае метро. НА ЗДЫМКУ (злева направа): поезд метро на станцыі «Смоленская площадь» і наземны вестыбюль станцыі «Красносельская».

ВЫСОКАЯ ЯКАСЦЬ ПАЛЯВЫХ РАБОТ РАШАЕ ПОСПЕХ БАРАЦЬБЫ ЗА РЭКОРДНЫ УРАДЖАЙ

УЗНЯЦЬ РОЛЮ ІНСПЕКТАРА ПА ЯКАСЦІ

Другая пяцідзёнка мая дала новы прырост выканання плана веснавой сяўбы. На 10 мая па БССР засеяна 2.096.525 гектараў — 79,4 проц. яравога кліну. 10 раёнаў поўнасцю выканалі план веснавой сяўбы. План сяўбы ільну выканан на 98,6 проц. Летась пры больш спрыяючых кліматычных умовах і пры ранняй і цёплай вясне на 10 мая па БССР было засеяна 74 проц. яравых. Гэта лішні раз пацвярджае, што калгасы ў гэтым годзе арганізацыйна ўмацаваліся, палепшылася кіраўніцтва сельскай гаспадаркай з боку раённых партыйных і совецкіх арганізацый.

Але было-б вялікай памылкай не бачыць адстаючыя ўчасткі за здавальняючым ходам сяўбы па рэспубліцы.

Мы маем яшчэ рад раёнаў і нямала калгасаў, якія недапушчальна зацягваюць сяўбу. Матэрыялы, атрыманыя намі ў апошнія дні, сігналізуюць, што ў некаторых адстаючых раёнах (Асвея, Дрыса), а таксама адстаючых калгасах для таго, каб нагнаць прапушчанае, пачынаюць ігнараваць якасць палявых работ, парушаць элементарныя патрабаванні агратэхнікі, — сеяць у аднавор, непратручаным насеннем.

Раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі павінны цвёрда памятаць, што забеспячэнне рэкорднага ўраджаю 1935 года залежыць і ад тэмпаў, і ад якасці сяўбы. Нельга адрываць або процістаўляць тэмпы якасці палявых работ. Нельга больш цярпець такое становішча, калі праверку якасці работ адкладваюць да скančэння сяўбы.

У ПАГОНІ ЗА ПРОЦАНТАМІ

Калгасы Малатынскага сельсовета, Брагінскага раёна, зацягваюць сяўбу. Тлумачыцца гэта галоўным чынам дрэннай арганізацыяй працы ў брыгадах. У калгасе **«Другая пяцігодка»** на полі працуюць скопам. Брыгады на звенні не разбіты.

Брыгадзір Скідан запусціў улік працадзён. Калгаснікі не ведаюць, колькі яны штодзённа выпрацоўваюць. Каб нагнаць прапушчанае, брыгадзір Скідан сее абы як, ігнаруе правілы агратэхнікі. Два гектары аўса і 0,5 гектара пшаніцы ў яго брыгадзе пасеялі ў аднавор. Насенне па 5 дзён ляжыць незадзеланым. Інспектар па якасці Бугаёў ніколі не прымае пасеваў. У калгасе «Будаўнік соцыялізма» тэмпы сяўбы таксама процістаўляюць якасці. 5 гектараў аўса пасеялі ў аднавор.

ЗАРЭЦКІ.

АВЁС ЗАСЕЯЛІ У АДНАВОР

Калгас **«Окцябр»** (Кабылянскі сельсовет) — адзін з адстаючых у **Клічаўскім** раёне. Сяўба ў калгасе зацягваецца. За апошнія дні тут пачалі парушаць агратэхнічныя правілы. Некаторыя брыгадзіры тэмпы сяўбы процістаўляюць якасці.

У першай брыгадзе **Бондар** 15 гектараў аўса пасеялі ў аднавор. Бондар па тры дні не бываў на полі. Працадні калгаснікам ён запісвае не па колькасці выпрацоўкі, а як яму ўздумаецца.

Да ўступлення ў калгас Бондар меў 18 гектараў зямлі і 2 гектары лесу, а да рэвалюцыі 85 гектараў зямлі, 2 млыны і 21 гектар лесу. Перад уступленнем у калгас ён меў цвёрдае заданне. Зусім таму зразумела, чаму Бондар парушае якасць сяўбы.

Ч. А.

ЯШЧЭ МАЦНЕЙ І ВАСТРЭЙ АДТОЧЫМ ЗБРОЮ ПАРТЫІ— БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУК

Даклад тав. Д. Ю. КОНІКА на ўрачыстым сходзе, прысвечаным дню друку, у Менску, 9 мая 1935 г.

Большэвіцкі друк з кожным днём расце.

У Беларусі за 1924—28 гг. на беларускую мову перакладзена класікаў марксізма 28 назваў у колькасці 194 тыс. экземпляраў, а за апошнія паўтара года выпушчана 107 назваў з тыражом у 1 млн. 227 тыс. экземпляраў.

Уся кніжная прадукцыя БССР у 1927 г. складала 461 назву, а ў 1934 г. ужо 991 назву. Тыраж беларускіх кніг з 1,8 млн. экз. у 1927 г. вырас да 8,5 млн. у 1934 годзе.

У былой царскай Расіі **за 100 гадоў** было выдана 250 тыс. назваў кніг, а ў СССР **за 15 гадоў — 178 тысяч**. Такі рост культуры, рост друку ў нашай краіне, у краіне сацыялізма.

Ці можам мы сказаць, што гэты велізарны рост задавальняе поўнасцю патрэбнасці найшырэйшых рабочых і калгасных мас? Не, і яшчэ раз не. Цяга да ведаў, попыт на кнігі і газеты настолькі вялікі, што сказаць, што мы спраўляемся з гэтай задачай, нельга.

Тэхнічная база нашых газет яшчэ слабая. Нашы газеты яка-на яшчэ адчуваюць патрэбу ў значным паляпшэнні. Мы павінны рашуча паставіць пытанне наконт карэннай рэканструкцыі тэхнічнай базы нашых газет і выдавецтваў.

Але разам з тым неабходна рашучае паляпшэнне работы выдавецтва пры наяўным тэхнічным абсталяванні. Мы патрабуем максімальнай адказнасці і выключнай пільнасці ад работнікаў, пастаўленых на гэты важнейшы ўчастак. Гэтага яшчэ недастае ў рабоце нашых выдавецтваў.

Мы маем рад фактаў, калі выдавецтвы выпускалі кнігі, якія ішлі ў макулатуру. Выдавецтва Беларускай акадэміі навук за 1933 і 1934 гг. выдала ў вялікім тыражы 7 кніг, якія пашлі ў макулатуру. Партвыдат выдаў 5 такіх кніг, Белдзяржвыдат — 12-15 кніг, якія пашлі ў макулатуру. Гэта ярка сведчыць аб тым, што кадры, якія працуюць зараз у выдавецтвах, не заўсёды праяўляюць дастатковую пільнасць і часамі дрэнна працуюць на гэтым важнейшым участку.

...ме. Такіх людзей у нас тысячы. Яны растуць з кожным днём, але яны патрабуюць да сябе заслужаных імі клопатаў і беражлівасці.

Правадыр нашай партыі таварыш Сталін у сваёй прамове на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 г. сказаў:

«Упор павінен быць зроблен цяпер на людзях, на кадрах, на работніках, авалодаўшых тэхнікай».

Нам патрэбна, выходзячы з гэтых указанняў правадыра нашай партыі, намеціць такія мерапрыемствы, якія-б забяспечылі сапраўды большэвіцкія адносіны да выхавання і вырошчвання людзей і да тых кадраў, якія працуюць у нашым друку.

Ёсць асобныя катэгорыі работнікаў нашага друку — карэктары, машыністкі, чытчыкі пісем працоўных і інш., аб якіх у нас мала гавораць, якія астаюцца мала вядомымі. Між тым, гэта людзі, якія цягнуць на сабе ўсю чарнавую і ў той-жа час выключна важную работу. Можна назваць цэлы рад другіх катэгорый работнікаў, якія не маюць да сябе дастатковай увагі. Такія адносіны існуюць яшчэ таму, што частка работнікаў лічаць гэтых людзей нязначнымі. Зразумела, што гэта не мае нічога агульнага з тымі адносінамі да людзей, якіх патрабуе ад нас партыя. Таварыш Сталін вучыць і патрабуе ад нас самых клапатлівых адносін да работнікаў «малых» і «вялікіх», у якой-бы галіне яны ні працавалі.

павышаць, каб з КІЖ'а выходзілі сапраўдныя снайперы большэвіцкага друкаванага слова. Але падрыхтоўкай газетных кадраў павінен займацца не толькі КІЖ, а і самі газеты.

У чым адчуваюць зараз патрэбу, нехватку нашы газеты? Перш за ўсё і галоўным чынам — **ў людзях**, палітычна бездакорных і газетна кваліфікаваных работніках, любячых газету, разумеючых яе велізарнае значэнне.

Каб мець такія кадры, мы абавязаны, па-першае, добра іх вырошчваць, вучыць і выхоўваць, а па-другое, праявіць да іх выключную клапатлівасць.

Увага да газеты, партыйнае кіраўніцтва ёю — рашаюць якасць, баявітасць і вострасць газеты.

У «Праўдзе» быў змешчан матэрыял абследвання мовы некаторых раённых газет. Было-б не дрэнна, калі-б наш КІЖ зрабіў гэту-ж работу па Беларусі. Трэба-б гэтым займацца і нашаму журналу «Большэвіцкі друк», калі ён сапраўды хоча дапамагчы газетнаму работніку палепшыць і ўзнімаць сваю газету.

Выключна вялікая ў гэтай справе роля нашай вядучай газеты ЦО КП(б)Б «Звязды». Бо па сутнасці-ж нашы нізавыя газеты раўняюцца ва ўсім па «Звяздзе». Значыцца, ёй трэба быць узорнай газетай не толькі па зместу, але і па афармленню, і па мове — па культурнасці стылю, выразаў і т. д. Між тым мы маем скаргі на мову «Звязды».

У мове газеты «Рабочий» трэба многае зрабіць, каб гэта мова была граматнай.

Нашы газеты павінны быць сапраўдным узорам чыстаты і культуры мовы.

Вялікім недахопам у рабоце нашага друку з'яўляецца слабая пастаноўка на яго старонках пытанняў прапаганды ленінізма, ідэалагічнага ўзбраення большэвікоў. ЦК нашай партыі, асабіста таварыш Сталін паставілі перад усімі намі патрабаванні глыбокага вывучэння гісторыі нашай партыі. Друк павінен сістэматычна асвятляць як працуюць гурткі і школы, указ...

Гадавіна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб структуры школы і выкладанні гісторыі і геаграфіі

Нястомна павышаць якасць вучобы і пашыраць аб'ём ведаў дзяцей!

ЯНЫ ВЕДАЮЦЬ КАРТУ

(На іспытах па геаграфіі ў 6 класе 5-й менскай няпоўнай сярэдняй школы)

— Адну ўмову я вам стаўлю, рэбяты: не хвалявацца, трымайце сябе спакойна, як звычайна ў класе, — заяўляе тав. **Ржэўскі**, выкладчык геаграфіі.

У вялікім, светлым пакоі, абвешаным картамі, уселіся 16 вучняў. Гэта — палова шостага класа. На тварах усхваляваная ўсмешка, яна выдае прагнае імкненне паказаць перад грамадскасцю свае веды на «добра», на «выдатна». Гэта грамадскасць увасабляецца прадстаўнікамі шэфа — прадпрыемства і настаўніцкага калектыва школы.

Да стала падыходзіць вучань Асмалоўскі. «Пакажыце водны шлях з Батума ў Мурманск», — чытае ён у атрыманай картцы, на якой запісаны загадзя падрыхтаваныя пытанні.

Адна мінута—і мы, разам з Асмалоўскім, праз Чорнае мора, Басфор... Дарданелы, Сярэдземнае мора... Атлантычны акіян... «прыехалі» на поўнач у Мурманск—гэты незамярзаючы порт.

— «Што адышло ад Германіі ў выніку імперыялістычнай вайны?» —глядзела з картачкі другое пытанне.

— Верхняя Сілезія, Данцыг, Эльзас-Латарынгія, Саар, калоніі...

— Прадумай, што ты ведаеш пра Саар? — дабаўляе папутна Ржэўскі.

У Асмалоўскага яшчэ свежа ў памяці падрыхтоўка і ход самога плебісцыта. Ён сачыў за газетай і сёння ўпэўнена расказвае і пра плебісцыт, і пра фашысцкі гітлераўскі тэрор.

Выдатныя веды былі прадэманстраваны на працягу дзесяці мінут.

Міна Каплан не хвалюецца. Яна ўпэўнена ў сваіх ведах. Але ўсё-ж настрой павышаны: дзень іспытаў —гэта ж не звычайны дзень. Бег... старычную даведку, што Афрыка калісьці прадстаўляла сабой адзін мацярык з Азіяй. Расказвае пра паходжанне гор, пераходзіць да характарыстыкі рэк: Ніл, Конго, Аранжавая, Нігер... Абводзіць сухапутныя граніцы СССР на захадзе, характарызуе краіны, мяжуючыя з Савецкім Саюзам.

— Ну, добра, сядай.

Лёгкая чырвань пакрыла твар Міны Каплан. Яна паглядзела на чырвоны гальштук і спакойна села. Яна сёння паказала ўзор геаграфічных ведаў, умення чытаць карту.

Піонерцы Фрыдман выпала картка аб калоніях Францыі. Яна накіроўваецца да палітычнай карты. «Мароко, Алжыр, Туніс, экватарыяльная Афрыка...» — не задумваючыся паказвае Фрыдман на асноўныя калоніі Францыі ў Афрыцы. Потым яна абводзіць сухапутныя граніцы Германіі, дае характарыстыку асноўных прамысловых гарадоў Германіі.

Яе веды таксама «выдатныя».

Купрэвіч, Варэнік, Метло, Рабіновіч Я., Ліўшыц здалі іспыты на «добра».

Слабей адказваў Карнееў. Ён не ведае галоўнага тэкстыльнага цэнтра Англіі. Ён робіць памылку, калі шукае на поўдні Карскае мора. Але гэтыя пытанні не астаюцца неразабранымі. Тав. Ржэўскі так вядзе іспыты, што ў актыўную работу ўцягваюцца ўсе вучні. Ён выклікае з месц, і дзеці папаўняюць прабелы Карнеева.

Карнееў паказвае акіяны, акімі амываецца Амерыка.

— Тут Атлантычны, тут Вялікі.

— Дзе гэта «тут»? — звярачае ўвагу Ржэўскі на чыстату і чоткасць мовы.

— На захадзе—Вялікі, на ўсходзе — Атлантычны, — папраўляецца вучань.

Сярэдняя школа—кузня падрыхтоўкі ў ВНУ

Трэба сказаць, што па сканчэнні сямігодкі мае веды па большасці прадметаў былі вельмі расплывістыя. Дзесяцігодка папоўніла, аб'яднала, сістэматызавала веды, у асаблівасці гэта адносіцца да фізікі і матэматыкі. Крыху горш з літаратурай, якая ў нас выкладаецца няпоўна.

Дзесяць год вучобы ў сярэдняй школе мяне добра падрыхтавалі да вышэйшай навучальнай установы. Я магу смела сказаць, што па матэматыцы, фізіцы і асабліва па хіміі я падрыхтаван на «добра».

Мяне асабіста вельмі цікавіць ваенная хімія. Усе мае жаданні зараз, пасля скончэння сярэдняй школы, накіраваны на паступленне ў Мендзелееўскі інстытут, на ваеннае аддзяленне.

ІЕСЕЛЕЎ,
выпускнік 10 класа 20 школы.

***

Ужо дзесяць год як са дня ў дзень я наведваю школу. Я вельмі задаволен, што па пастанове партыі і ўрада тэрмін вучобы працягнуўся на тры гады. У сямігодцы матэматыка і хімія выкладаліся ў даволі скомканым выглядзе. Задачай маёй у 8-м, 9-м і 10 класах было — папаўненне гэтых прабелаў, а таксама прабелаў і ў радзе іншых прадметаў. Мне здаецца, што сваёй мэты я ў асноўным дасягнуў.

Наогул-жа кажучы, можна лічыць, што тры апошнія гады навучання, пры больш дакладных праграмах, цікавей пастаўленым выкладанні, маглі даць значна больш. Асабліва гэта адносіцца да гуманітарных навук, у прыватнасці да літаратуры. Часткова па гэтай прычыне я за апошнія гады ў сваім родзе «перакваліфікаваўся» у бок фізікі, хіміі і матэматыкі, якія лепш пастаўлены, а таму і больш цікавяць.

Асабліва мяне зацікавіла цяпер...

ЭЛЕКТРЫЧНАСЦЬ ПРАВЕДЗЕНА, А СВЯТЛА НЯМА

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

У калгасе **«Чырвоная зорка»**, Лоеўскага раёна, праведзена электрычнае асвятленне. Справа надта каштоўная, але, на вялікі жаль, святло бывае раз у тыдзень, а то і яшчэ радзей.

З-за адсутнасці святла ў калгасным клубе ніякай культурна-масавай работы не праводзіцца. Увечары пасля палявых работ калгаснікі нават не маюць магчымасці павячэраць.

Лоеўскі лакфарбавальны камбінат, які дае святло, цікавіцца толькі тым, што акуратна пасылае манцёра Уласава спаганяць грошы ў калгаснікаў.

«Рамонт электрычнай праводкі ў мае функцыі не ўваходзіць»,— так адказвае калгаснікам манцёр.

КОЦЭБО.

—о—

ІГНАРУЮЦЬ ФІЗКУЛЬТУРНУЮ РАБОТУ

(ПІСЬМО САКРАТАРА РК ЛКСМ)

Чэрвеньскі РК камсамола і райсовет фізкультуры некалькі раз звярталіся да старшыні РВК тав. **Сурба** і старшыні горсовета тав. **Пінчука** аб адводзе ў горадзе месца для футбольнай пляцоўкі. Адказ заўсёды быў стандартны: «Няма месца, прыходзьце заўтра». І так кожны дзень «заўтра»—аж з красавіка, а пляцоўкі так і няма. Звярталіся за дапамогай і ў РК КП(б)Б, там таксама адказалі: «Дзе хочаце, там і шукайце».

Пастановай прэзідыума горсовета і РВК ранейшую пляцоўку аддалі пад прысядзібны ўчастак работнікам РВК.

Чэрвеньскі горсовет і РВК павінны нарэшце аказаць дапамогу РК ЛКСМ і райсовету фізкультуры ў справе разгортвання фізкультурнай работы ў раёне.

ТАТАРЦАЎ.

—о—

НЕ ВЫПЛОЧВАЮЦЬ ГРОШЫ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

17 красавіка калгаснікі калгаса «Герой працы», ...

Безадказныя адносіны да работы ...выдавецтве, у рэдакцыі — гэта ...уйнейшае злачынства перад пар...ыяй і ўсёй нашай краінай.

Некаторыя рэдакцыі і выдавецт...ы часам пагардліва адносяцца да ...вайго чытача і даюць яму сваю ...радукцыю з недапушчальным ...пазненнем. Студзеньскі нумар ...журнала «Комуністычнае выхаван...е» вышаў толькі 8 красавіка. За ...935 год не вышла яшчэ ні адна...о нумара журнала «Соцыялістыч...ае будаўніцтва». Першы нумар ...Большэвіка Беларусі» вышаў 24 ...акавіка. «Штэрн» — 11 сакавіка, ...Полымя рэволюцыі» — 16 сака...іка.

Гэта адносіцца і да газет. Часам ...ашы газеты выходзяць у 12, а то ...ў 2 і ў 4 гадзіны дня. Гэта-ж ...аньба, што часта заводы Менска ...трымліваюць газеты «Звязда» і ...Рабочий» не ў дзень іх выхаду, а ...а заўтра. Трэба арганізаваць сваю ...аботу так, каб газеты атрымліва...ліся чытачамі своечасова і ў тэр...ін. Гэтага трэба ва што-б там ні ...тала дабіцца.

Трэба вырашыць задачу павелі...эння тыражу і паляпшэння пра...оўвання кніг. Наш прамы абавя...ак — даць рабочаму і калгасніку ...атрэбную кнігу. Нашы раёны ...рэнна снабжаюцца літаратурай, а ...екаторыя кнігі трапляюць у раён ...дзінкамі. Вы чыталі прамову тав. ...тэцкага, які крытыкаваў нас за ...рэннае размеркаванне кніг. Не ...ольні кнігі Шолахава, але і цэлы ...ад іншых не даходзяць да вёскі, ...сядаюць пераважна ў горадзе.

За 1934 год чытачы Совецкай ...еларусі атрымалі кніг на 15 млн. ...уб. Лічба значная. Але прасоўван...е кнігі да чытача пастаўлена ...шчэ нездавальняюча, бюрократыз...у ў нашай гандлёвай кнігаправо...зячай сетцы яшчэ многа.

Усебеларускі з'езд рабселькораў, ...кі нядаўна адбыўся, прадэманст...аваў нашы дасягненні ў вырошч...анні новых кадраў друку, лепшых ...юдзей фабрык і заводаў, калгас...ых і соўгасных палёў, лепшых ...радстаўнікоў чырвонаармейскай ...оладзі.

Вазьміце, напрыклад, рэдактара ...шматтыражкі фабрыкі «Сцяг індуcтрыялізацыі» ў Віцебску тав. ...Эляуменбаума. Ён вядзе сістэма...тычную работу з рабкорамі, ён — ...пэрадавік у галіне асваення тэхні...кі і скарыстання ведаў старых ра...бочых маладымі. Вазьміце рэдакта...ра калгаснай насценнай газеты ...Старобінскага раёна тав. Рыкліна. ...Ён праз насценную газету здолеў ...добра арганізаваць работу на фер-

...мы павінны клапатліва вырошчваць іх, дапамагаць ім і падтрымліваць іх.

Наша краіна перайшла ў новы, вышэйшы клас будаўніцтва соцыялізма. Рэзка змяніўся твар совецкіх рэспублік, нязмерна ўзраслі культурнасць і патрэбнасці мільёнаў працоўных—чытачоў нашых газет. Развіццё совецкага дэмакратызма і павялічыўшыеся задачы партыйна-масавай работы ўскладаюць на друк яшчэ больш важную і адказную ролю.

І трэба сказаць, што значная частка друку яшчэ не задавальняе новых запатрабаванняў, прад'яўляемых партыяй і чытачамі. Асноўная па колькасці група газет — раённыя, фабрычна-заводскія і, асабліва, соўгасныя — часта падносяць шэрыя, бледныя старонкі, якія ніяк не адпавядаюць ускладаемым на іх партыяй задачам. Асобныя газеты нават дапускаюць агіднае скажэнне фактаў. Напрыклад, рэдакцыя «Палескай праўды» (Гомель) у адным з перадавых, захапляючыся і захлынаючыся, апісала «канферэнцыю хуліганаў» на фабрыцы «Везувій», а калі аказалася, што гэта выдумка і партком запратэставаў супроць такога «расхвальвання», рэдакцыя адмовілася змясціць абвяржэнне.

Гэта безадказнасць, несур'ёзны падыход да справы, нядбайнасць і фальсіфікацыя фактаў — не большэвіцкі стыль работы. Гэтаму трэба палажыць канец. **Газета патрабуе выключнай пільнасці і сугуба адказных адносін работнікаў да сваёй работы.** Між тым, гэтай асноўнай якасці большэвіцкага журналіста недастае яшчэ ў часткі нашых газетных работнікаў.

Мы маем асобныя факты прамога пранікнення класавага ворага ў апарат нашых газет. Вораг разумее, якую вострую зброю прадстаўляе наш друк, а таму прыкідваецца рабселькорам, а затым пранікае нават і ў апарат газеты там, дзе няма неабходнай партыйнай большэвіцкай пільнасці.

Прамова таварыша Сталіна з усёй сур'ёзнасцю і ва ўсёй шырыні ставіць пытанне аб выхаванні кадраў, аб іх вырошчванні. У адпаведнасці з указаннем таварыша Сталіна мы і павінны рашуча перабудаваць справу выхавання і вырошчвання газетных кадраў.

Праўда, у Беларусі мы маем некаторы зрух у падрыхтоўцы газетных кадраў. Наш КІЖ навучае некалькі соцень таварышоў у сваіх сценах і каля васьмісот чалавек, працуючых на месцах. Якасць гэтай падрыхтоўкі трэба штодзённа

...ваючы і выпраўляючы памылкі, папулярызуючы добрае, станоўчае.

Скажэнні, якія ёсць у практыцы прапаганды ленінізма, недастаткова ўскрываюцца нашым друкам.

Якія чарговыя задачы стаяць перад нашым друкам? Гэтыя задачы з выключнай яснасцю сфармуляваны ў гістарычнай прамове таварыша Сталіна. Задачы, якія стаяць перад нашай партыяй, гэта і ёсць задачы нашага друку.

Але для таго, каб з поспехам прасоўваць наперад ажыццяўленне гэтых задач, ад работнікаў друку патрабуецца ўсямернае павышэнне якасці іх работы. Трэба навучыцца пісаць стылем Леніна—Сталіна, гэта значыць **пісаць проста, ясна сцісла і смела.**

Чытач патрабуе папулярных, цікавых артыкулаў, чытач патрабуе, каб усе надзенныя пытанні былі асветлены палітычна правільна, прынцыпова завострана і выключна граматна, культурна, захапляюча.

Дзень друку ў гэтым годзе праводзіцца пад знакам рашучага павароту ўсіх газет да пытанняў партыйна-арганізацыйнай і палітычна-выхаваўчай работы. Партыйна-масавая работа павінна быць у цэнтры ўвагі ўсяго друку.

З дня ў дзень з усёй большэвіцкай страснасцю і напорыстасцю трэба змагацца за паляпшэнне партыйна-масавай работы, за павышэнне ўзроўню членаў партыі, за ўзбраенне вучэннем Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна шырокіх мас працоўных. Гэта галоўнейшая задача ўсяго нашага друку.

У цяперашняй міжнароднай абстаноўцы роля нашага друку набывае асабліваё значэнне. Друк павінен узмацніць увагу да пытанняў абароны краіны.

Вучыцеся ў ленінскай «Праўды» як працаваць і як змагацца за справу Леніна—Сталіна. Вучыцеся ў «Праўды», як трэба змагацца і бязлітасна выкрываць ахвосце контррэволюцыйнай каменеўска-зіноўеўскай групы, вырадзіўшайся ў белабандыцкую, фашысцкую групу, контррэволюцыйны троцкізм, правых апартуністаў, усіх ворагаў партыі і рабочага класа.

Астаючыся верным традыцыям большэвіцкай «Праўды», наш большэвіцкі друк Совецкай Беларусі, пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, на чале з лепшым сталінцам тав. Гікало пакажа ўзоры дасканалай работы ў барацьбе за канчатковы трыумф справы Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

...ла прабягае яна вачыма па пытаннях, ад іх перакідвае ўзрок на геаграфічныя карты, развешаныя па сценах, і кіўком галавы супакойвае таварышоў, — яна гатова.

Раптам званок... Міна незадаволена аддае картку настаўніку.

Пасля званка Міне далі другую картку з пытаннямі. Але нічога, яшчэ адна мінута, і яна гатова адказваць на другія пытанні. У класе на звычайных занятках яна адказвала на «выдатна» і сёння для яе няма нечаканых пытанняў.

— Горы Атласкія, Абісінскія, Драконавы... — водзіць яна ўказкай па карце Афрыкі. Устаўляе гі...

Тры гадзіны работы. Перад імі наглядна прайшлі краіны, рэкі, азёры, моры, затокі, пратокі, земныя выкапні, клімат, расліннасць...

Асноўны метад работы тав. Ржэўскага—гэта ўсебаковае развіццё самастойнай арыентыроўкі вучняў па карце. Гэтага ён дабіўся і праз вучняў зараз здае іспыты і па сваёй педагагічнай рабоце. Гэтыя іспыты паказалі, што пастанова ЦК ВКП(б) і Соўнаркома СССР аб выкладанні геаграфіі настаўнікам Ржэўскім ўспрынята і праводзіцца ў жыццё.

Дзеці ўмеюць чытаць карту.

А. ЛІЎШЫЦ.

...фізічная хімія. Гэтай навукай я і збіраюся ў будучым заняцца, не гледзячы на маё невялікае знаёмства з ёю ў даны момант. Я збіраюся паступіць на фізічны факультэт ленінградскага індустрыяльнага інстытута.

Трэба сказаць, што ў нас, канчаючых поўную сярэднюю школу, падрыхтоўка да ВНУ даволі добрая. Сістэматызацыі ведаў ва многім дапамогуць праходзячыя цяпер іспыты.

А. КАРПІЛАЎ,
вучань 10 класа 4 школы.

...совета, Мазырскага раёна, пагрузілі ў вагоны для новабелінкага каніфольнага завода асмал. За гэту работу калгаснікам належала атрымаць, згодна папярэдняй дагаворанасці, 350 рублёў.

Аднак, дырэкцыя завода не выконвае сваіх абавязацельстваў і да гэтага часу не выплочвае калгаснікам грошай.

П. МАЛАШЧАНКА.

—o—

Перад тыражом пазыкі „Пяцігодка ў 4 гады“ ў Віцебску

Адзначым тыраж поўнай рэалізацыяй новай пазыкі

17—20 мая ў Віцебску адбудзецца 18 тыраж пазыкі «Пяцігодка ў чатыры гады».

Правядзенне гэтага тыражу ў нашай ордэнаноснай рэспубліцы мае выключнае палітычнае значэнне—тыраж супадае з перыядам рэалізацыі пазыкі трэцяга года другой пяцігодкі.

Папярэднія вынікі першых дзён падпіскі паказваюць, з якім велізарным уздымам сустрэлі працоўныя БССР выпуск новай пазыкі. Рад раёнаў — Менскі, Слуцкі, Рэчыцкі, Старобінскі, Аршанскі, Барысаўскі, Дубровенскі, Клімавіцкі падыходзяць да тыражу з завяршэннем падпіскі па гораду і калгаснаму сектару.

Ва многіх раёнах падпіску замацоўваюць грашовымі ўзносамі: па Чэрыкаўскаму раёну паступіла ад калгаснікаў 25 тыс. руб., па Старобінскаму 32 тыс. руб., па Рэчыцкаму раёну 13 тыс. руб. і па Чашніцкаму раёну 10 тыс. руб.

Аб велізарным уздыме працоўных мас сведчаць выступленні рабочых і калгаснікаў на мітынгах, прысвечаных выпуску пазыкі. «Новыя заводы, тысячы аўтамабілей, трактароў совецкай маркі — вось наш галоўны выйгрыш» — заявілі рабочыя завода імя Кірава.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Совецкая Беларусь», Рэчыцкага раёна, у сваёй адозве да ўсіх калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў адзначылі: «Мы добра ведаем, што кожны рубель, дадзены ў пазыку дзяржаве, узмацняе яе магутнасць, яе абароназдольнасць».

Прыклад высокай палітычнай свядомасці паказаў стары 70-гадовы калгаснік арцелі імя Валковіча, Туркаўскага сельсовета (Бабруйскі раён), **Саўка Пінчук**, які падпісаўся на 100 руб., тут-жа ўнёс 20 руб. і выклікаў іншых калгаснікаў. Прыкладу гэтага актывіста паследавалі многія.

Гэта сцвярджае, што лозунг «будаўніцтва соцыялізма без кабальных крэдытаў і пазык звонку» блізак і дораг мільёнам працоўных.

Адсталым участкам з'яўляецца ў нас аднаасобны сектар.

Работа сярод працоўных аднаасобнікаў дрэнна арганізавана. План паступлення грошай па пазыцы ад аднаасобнікаў па БССР выканан толькі на 2 проц. Толькі адзін **Старобінскі** раён паказаў сапраўды большэвіцкія ўзоры работы, дабіўшыся поўнага ахопу пазыкай аднаасобнікаў і паступлення грошай. З поспехам ідзе падпіска ў Слуцкім раёне (паступіла 11 тыс. руб.), у Рэчыцкім (паступіла 12 тыс. руб.). Гэтыя раёны з самага пачатку кампаніі ўзялі курс на разгортванне работы сярод усіх сектароў, не дапусцілі чарговасці ў рэалізацыі пазыкі. Усе раёны павінны паследаваць прыкладу перадавікоў.

Нельга абыйсці міма раду дапушчаных перагібаў у рэалізацыі пазыкі, перагібаў, якія граюць на руку класаваму ворагу: звальненне рабочага Красіка на Магілеўскім трубаліцейным заводзе, падпіска сярод студэнтаў у размеры, перавышаючым адну трэць стыпендыі (Гомель, Менск), давядзенне кантрольных лічбаў да сельсоветаў са значным рэзервам у мэтах самастрахоўкі (Халопенічы, Дзяржынск), пагоня за рэкордамі — «хто больш», замена масавай работы адміністраваннем (Бярэзіна, Бягомль) і інш.

Усякім спробам падмяняць масавую работу адміністраваннем, спробам парушыць прынцып добраахвотнасці трэба даць жорсткі адпор.

Якія задачы стаяць перад раённымі арганізацыямі і фінансавым апаратам у сувязі з тыражом?

Перш за ўсё дабіцца поўнага ахопу ўсіх працоўных горада і вёскі. Тэмпы рэалізацыі пазыкі ў гарадах трэба перанесці ў калгасы, у вёскі. Асаблівую ролю тут павінны адыграць шэфы-прадпрыемствы. Іх абавязак паслаць лепшых актывістаў у падшэфныя сельсоветы і калгасы для арганізацыі падпіскі.

Другая не менш важная задача — раздаць да тыражу аплочаныя аблігацыі пазыкі другога года другой пяцігодкі і ўсіх ранейшых пазык, каб даць падпісчыкам магчымасць удзельнічаць у тыражах. Трэба шырока папулярызаваць тую карысць, якую даюць пазыкі працоўным. Досыць адзначыць, што ў майскіх тыражах (Данбас, БССР) будзе выплачана выйгрышаў на 267.590.600 руб.

Задача фінансавых органаў і сельсоветаў замацаваць падпіску грашовымі ўзносамі, асабліва на вёсцы. Вялікую ролю павінна адыграць тут работа ўпаўнаважаных сельскіх советаў па збору ўзносаў з калгаснікаў і па падпісцы працоўных аднаасобнікаў.

18 тыраж пазыкі «Пяцігодка ў чатыры гады» ў Віцебску павінен стаць магутным вагаром поўнага выканання плана добраахвотных плацяжоў II квартала г. г.

С. ВАРШАЎСКІ.

Па слядах выступленняў „Звязды“

ІГНАРАВАЛІ ЯКАСЦЬ СЯЎБЫ

(Абмяркаваўшы перадавы артыкул «Звязды» «Сустрэнем 1 мая буйнымі перамогамі ў сяўбе», бюро Лоеўскага райкома партыі адзначыла, што ў калгасах імя Сталіна, «Чырвоны партызан», «Чырвоны авангард», «Дняпроўская комуна» ніякіх урокаў з сігналаў «Звязды» не зрабілі. Там у пагоні за колькасцю ігнаравалі якасць сяўбы.

За адсутнасць аператыўнага кіраўніцтва сяўбой, няправільнае выкарыстанне аграномаў, дрэнную эксплоатацыю радковых сеялак, за нерэагаванне на сігналы друку, бюро райкома ў апошні раз папярэдзіла загадчыка райзо тав. **Юрчанка.** Партпрымацаванаму да калгаса «Чырвоны авангард» тав. **Сінякову** абвешчана вымова.

За дрэнную якасць сяўбы райвыканкомам аддадзены пад суд брыгадзір і сейбіт 2-й брыгады калгаса «Чырвоны сцяг». Старшыні гэтага калгаса — **Еўсеенку** — абвешчана вымова. Партарг калгаса **Гурэвіч,** як несправіўшыйся з работай, з калгаса адклікан райкомам КП(б)Б.

„ДА УВАГІ МАГІЛЕЎСКАГА РАЙКОМА“

Магілеўскі райком партыі паведамляе, што пры праверцы карэспандэнцыі пад назвай «Да ўвагі Магілеўскага райкома» («Звязда» ад 3 красавіка) устаноўлена, што старшыня Вендэраўскага сельсовета **Сарокін** і старшыня калгаса імя Сталіна **Гайдукевіч** правалі прапрацоўку і прыняцце сельскагаспадарчага статута фармальна-бюракратычна.

Магілеўскі райком партыі адзначыў грубую памылку сельсовета і калгаса і прапанаваў у другі раз абгаварыць сельска-гаспадарчы статут на агульным сходзе членаў калгаса імя Сталіна.

РАЗГАВОР ПА ДУШАМ

ГОМЕЛЬ (Спец. кар. «Звязды»). 50 чалавек — дырэктары, начальнікі цэхаў, інжынеры, прафесары прыйшлі на таварыскую сустрэчу з кіраўніцтвам гаркома КП(б)Б і горсовета, склікаеую па ініцыятыве «Звязды», каб пагутарыць аб кадрах, аб людзях, прызваных адухатварыць машыну. Гэта—камандны склад прамысловасці Гомеля.

Гутарка прадаўжалася да глыбокай ночы. Яна ярка паказала, што гарадскія арганізацыі—горсовет, гарком КП(б)Б вельмі часта нятуль падыходзяць да кіруючых кадраў. Яна паказала, што камандны склад не вучыцца, не працуе над сабой, што асобныя рабочыя перарастаюць сваіх дырэктароў. Аб гэтым гаварыў дырэктар камбіната «Спартак» т. Карасік.

Дырэктар завода Сельмаш т. Генкін расказаў, што вельмі часта выклікаюць дырэктароў на розныя нарады, пасяджэнні, дзе яны трацяць цэлыя дні.

— Напрыклад,—гаворыць ён, — за пяцідзёнку ад 3 да 8 мая мяне 12 раз выклікалі ў розныя арганізацыі. Я патраціў шмат часу. Між тым можна было абыйсціся без кіраўніка завода.

Прамова тав. **Сталіна** выклікала найвялікшы ўздым сярод рабочых, калгаснікаў Гомеля. На ўсіх сходах рабочых, калгаснікаў з найвялікшай зацікаўленасцю чыталі прамову таварыша **Сталіна.** На прадпрыемствах горада прыняты рад практычных мер па ажыццяўленню ўказанняў тав. Сталіна аб вырошчванні кадраў.

Сакратар гаркома КП(б)Б тав. **Клімчук** указаў, што часта сам гарком КП(б)Б падыходзіць несур'ёзна к падбору кадраў для вёскі, для калгасаў. Тав. Клімчук прыводзіў шматлікія факты, калі таварышы, знятыя з работы ў горадзе пасылаюцца на пастаянную адказную работу ў вёску.

Прысутнічаўшыя на сустрэчы ўзялі на сябе практычныя абавязацельствы па падняццю свайго культурнага ўзроўню, лепшай арганізацыі свайго рабочага дня.

—о—

ПРАПРАЦОЎКА ПРАМОВЫ ТАВ. СТАЛІНА У ТРАКТАРНЫХ БРЫГАДАХ

Усебеларускае спаборніцтва калгасных брыгад

АД ЦЯБЕ НЕ АДСТАНУ, тав. ГАРАЙ

Добры дзень, Тарас Усцінавіч! З вялікай цікавасцю сачыў я за ходам палявых работ у тваёй брыгадзе.

Я, і ўся мая брыгада з вялікай радасцю прачыталі ў «Звяздзе» аб залічэнні цябе кандыдатам на права падпісаць рапарт нашаму вялікаму **Сталіну**.

Мы, тав. **Гарай**, таксама не сядзелі склаўшы рукі. З першага-ж дня спаборніцтва калгасных брыгад, абвешчанага па тваёй ініцыятыве, мы ўключыліся ў барацьбу за першынства. Зараз я хачу падзяліцца вынікамі першага туру спаборніцтва па маёй брыгадзе.

Кожны дзень на полі ў нашай брыгадзе выходзіла насценгазета. Праз яе калгаснікі заўсёды ведалі вынікі сваёй штодзённай работы.

Я штодзенна запісваю ў працоўныя кніжкі выпрацоўку за дзень.

Усёй брыгадай вечарам мы падводзім вынікі работы за дзень, выяўляем ударнікаў і адстаючых і тут-жа намячаем практычныя мерапрыемствы на другі дзень. У абедзены перапынак чытаем газеты, знаёмімся з апошнімі пастановамі партыі і ўрада аб уздыме ўраджайнасці, ільготах па сяўбе ільну, міжнародным становішчы.

Калгаснікі прывыклі ўжо адразу пасля работы і вытворчай нарады збірацца ў клуб. Клуб у нас прыгожы, прасторны. Тут грае радыё, гармонік, вісіць калгасная насценгазета, дошка тэмпаў, на якой мая брыгада заўсёды на «самалёце».

Усё гэта значна ўзняла актыўнасць калгаснікаў.

Мая брыгада першай у калгасе закончыла сяўбу — яравую пшаніцу закончыла 4 красавіка, аўса — 12 красавіка, ячменю — 15, ільну — 24 і бульбы — 30 красавіка. Такім чынам, к міжнароднаму пролетарскаму святу мы закончылі сяўбу зерневых, тэхнічных культур і бульбы. Якасць сяўбы добрая. Аб гэтым запісала ў сваім акце камісія па якасці.

Поспех у першым туры спаборніцтва гэта толькі пачатак. Зараз мая брыгада рыхтуецца да другога туру спаборніцтва — праполкі і ўборкі. Спадзяюся, тав. Гарай, што і ў другім туры, ужываючы твае метады, мая брыгада не здасць першынства.

З калгасным прывітаннем.
СЕЛЕЦКІ ІВАН,
Брыгадзір калгаса «Савічы», Брагінскага раёна.

—о—

ЧАМУ НЕ СЕЮЦЬ АДНААСОБНІКІ

ДРЫСА. (Спец. кар. «Звязды»). У раёне налічваецца звыш 1.400 аднаасобных гаспадарак. План сяўбы па гэтых гаспадарках складае 6.320 гектараў. У радзе сельсоветаў аднаасобнікі засяваюць трэцюю частку яравога кліна.

Вось, напрыклад, **Росіцкі** сельсовет. Тут 190 аднаасобных гаспадарак павінны засеяць 850 гектараў. Сельсовет давёў план сяўбы да кожнай гаспадаркі. Сяўба пачалася. Аднаасобнікі з гэтымі планамі пашлі ў сельсовет, каб ім адвялі зямлю. Але старшыня сельсовета **Дагель** заявіў:

— Гэта не мая справа. Ідзіце і шукайце.

А час праходзіў. 9 аднаасобнікаў вёскі **Немцы,** якім патрэбна засеяць 39,4 гектара, яшчэ некалькі раз звярталіся ў сельсовет. Яны не ведалі сваёй зямлі. Нарэшце, у вёску прыехаў земле-

У радзе сельсоветаў кулацкія элементы скарыстоўваюць адсталую частку аднаасобнікаў і арганізоўваюць сабатаж сяўбы. Так, у вёсцы **Смулькава,** Цястоўскага сельсовета, заядлыя сабатажнікі— Амелья **Варона,** Іван **Барташэвіч** і Іван **Сасноўскі** падгаварваюць астатніх 15 аднаасобнікаў сваёй вёскі не выходзіць на поле. Гэта робіцца на вачах члена сельсовета Марылі **Сасноўскай,** якая ніякіх мер да сабатажнікаў не прымае.

Па Цястоўскаму сельсовету ёсць 130 аднаасобнікаў. Да сяўбы прыступілі толькі некалькі гаспадарак. Усяго засеяна 18 гектараў, замест 233.

Па ўсяму раёну больш 200 аднаасобных гаспадарак яшчэ не прыступілі да сяўбы. Раённыя арганізацыі і сельсоветы не зламалі кулацкага сабатажа і не мабілізавалі аднаасобнікаў на правядзенне сяўбы.

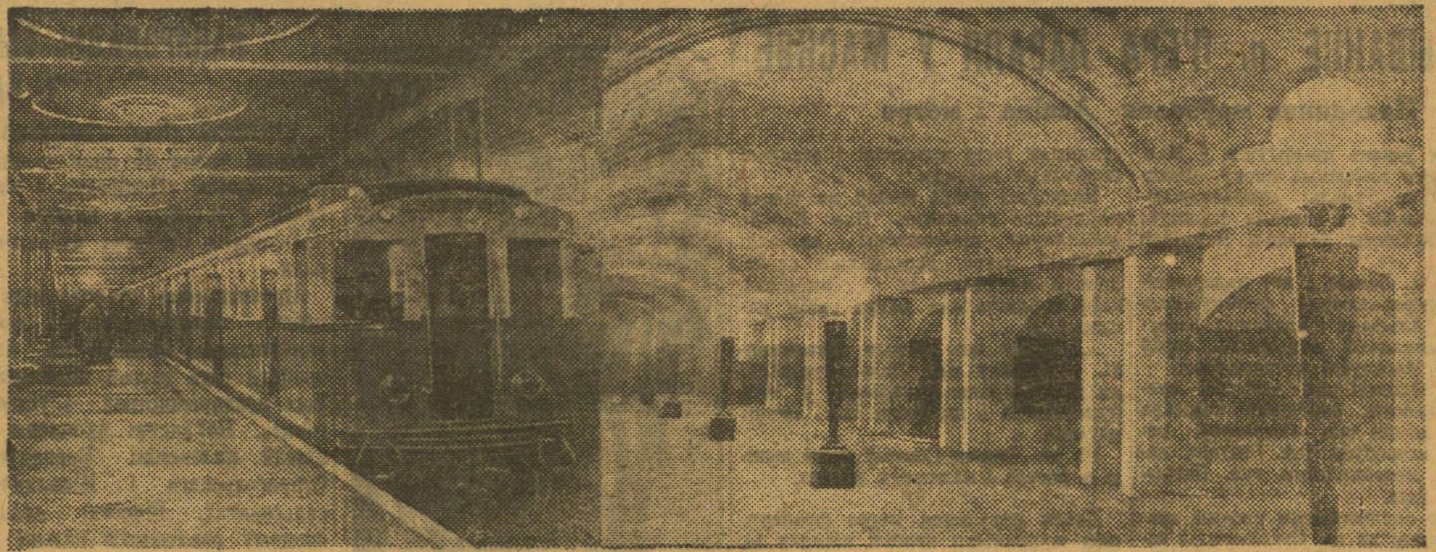

Маскоўская метро. НА ЗДЫМКУ (злева направа): поезд метро на станцыі «Красносельская» і станцыя «Охотный ряд».

Усебеларускі шэфскі паход

ЯК НАМ ДАПАМАГАЮЦЬ ШЭФЫ

Над **Вяліка-Стахаўскім** сельсоветам (Барысаўскі раён) рабочы калектыў **друкарні імя Першага мая** шэфствуе ўжо тры гады. Не знайсці зараз ні адной хаты ў сельсовеце, дзе-б не ведалі сваіх шэфаў. Амаль кожны з рабочых пабываў у сельсовеце, у кожным калгасе, у асобных калгаснікаў і аднаасобнікаў.

Яшчэ з восені мінулага года рабочыя пачалі весці масава-растлумачальную работу сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы і ўвесь час правяралі ход падрыхтоўкі.

Надышлі рашаючыя дні. Дружным калектывам выехалі ў адзін дзень у поле калгаснікі. Разам з імі выехалі на поле брыгады рабочых. Яны прывезлі з сабой бібліятэчкі, лозунгі, плакаты і шашкі. У часе абедзеных перапынкаў і пасля работы яны перадавалі вопыт работы па вытворчасці калгаснікам. Дагаварыліся сістэматычна абменьвацца весткамі аб ходзе сяўбы і работы прадпрыемства.

Шэфы арганізавалі выпуск штодзённых лістовак у полі. Паміж калгасамі і брыгадамі друкарні былі заключаны соцдагаворы. Рабочыя шмат увагі аддалі арганізацыі яслей у калгасах. У калгасе «Іскра соцыялізма» сіламі шэфаў абсталяваны ўзорныя яслі.

Рабочыя ўцягнулі ў шэфства і падшэфную ім вайсковую часць.

ДАГАВОР МТС З КАЛГАСАМ— ЗАКОН ДЛЯ АБОДВУХ БАКОЎ

(АГЛЯД ПІСЕМ)

Паведамленні з месц сігналізуюць, што рад МТС груба парушаюць заключаныя дагаворы з калгасамі, гэтым самым зрываюць выкананне свайго вытворчага плана і плана веснавой сяўбы абслугоўваемых імі калгасаў.

Згодна дагавору, — піша нам т. **Лавар,** — Пухавіцкая МТС павінна ўзараць калгасу «Чырвоны Октябр» 170 га і засеяць радковай сеялкай 60 га. Але гэты дагавор МТС не выконвае. Прысланыя ў калгас два трактары пасля некалькіх гадзін работы выбылі са строю і прастаялі ў рамонце больш за тыдзень. Выбылі-ж яны са строю таму, што дрэнна былі адрамантаваны.

Гэты факт сведчыць перш за ўсё аб тым, што дырэкцыя МТС безадказна аднеслася да рамонту трактароў. Невыпадкова таму, што на 10 мая Пухавіцкая МТС выканала план веснавых работ на 41 проц. 8 трактароў фактычна выбылі са строю. У многія калгасы трактары яшчэ не накіраваны. Старшы аграном т. **Палявы** прабуе ўсё гэта апраўдаць спасыланнем на кліматычныя ўмовы.

Не лепш адносіцца да выканання заключаных дагавароў з калгасамі Полацкая МТС.

Парторг калгаса «Чырвоны артылерыст» т. **Осіпаў** піша, што з дагавароў з калгасамі дырэкцыя Гарадоцкай МТС.

Па дагавору, заключанага паміж калгасам імя Сталіна, Аляксандраўскага сельсовета, — піша т. **Трэле,** — МТС павінна ў гэту веснавую сяўбу прадыскаваць 100 га пад лён. Дагавор МТС не выконвае. Калі старшыня калгаса звярнуўся па гэтаму пытанню к дырэктару, ён атрымаў адказ: «Дыскаў няма, таму апрацоўвайце сваімі сіламі».

Не інакш, як наплявацельскімі адносінамі да выканання дагавору з калгасам можна назваць гэты факт. Як відаць, дырэктар МТС **Аўдзейчык** да гэтага часу не зразумеў, што такія адносіны да выканання дагавароў з'яўляюцца грубейшым парушэннем дырэктыў партыі і ўрада.

Аналагічнае становішча з выкананнем дагавора паміж МТС і калгасам наглядаецца і ў Ветрынскай МТС. Як паведамляе нам т. **Арцёмаў,** трактары, якія накіраваны ў калгас «КІМ», увесь час прастойваюць з прычыны адсутнасці тары для гаручага. З-за няспраўнасці трактарнай сеялкі радковая сяўба зрываецца. Дырэктар МТС т. **Краўчанка** на пытанне, чаму не рамантуецца сеялка — адказаў: «тэрмін сканчэння сяўбы

ВАГОН ПАШОЎ З НАХІЛУ...

Па чыгуначнай ветцы к складу Заготзярна падкаціў манеўровы паравоз. Ён адчапіў вагон са збожжам і ўшоў, фыркаючы адпрацаванай парай.

Адчэплены вагон трэба затрымаць, каб ён не пашоў з нахілу. Але на ветцы Заготзярна няма супроцьугонных сродкаў: башмакоў, тыпавога ўпору, паваротных брусоў і інш. І паляцеў вагон з грукатам і шумам уніз к пасажырскай станцыі. Тут стаяў паравоз. Моцная сутычка — і вагон са збожжам разбіты.

Такі выпадак быў у сакавіку. Але выпадкі аварый і крушэнняў на менскіх чыгуначных ветках да складаў кліентуры не адзінкавы. Прычына — ў запушчанасці ветак. Яны гадамі не рамантаваліся. Адказных за іх становішча ў большасці кліентаў няма. Пастаянны догляд не наладжан.

На ветцы Заготзярна (трэці тупік) патрабуецца замена рэек у крывых частках, папаўненне нехапаючых балтоў у стыках, выпраўленне брусоў пуцявога загараджэння і інш. Другая ветка гэтага-ж Заготзярна (б. МЦРК) моцна забруджана, драўляны насціл на двух пераездах перагніў, прышоў у нягоднасць тыпавы драўляны ўпор.

У сувязі з няспраўнасцю пад'язных шляхоў да заводскіх складаў скорасць праходжання вагонаў па іх абмежавана да пяці кіламетраў у гадзіну, у той час як патрэбная скорасць — 25—30 кіламетраў у гадзіну. Не цяжка

мова таварыша Сталіна на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі прапрацавана партыйна-комсамольскай групай Чавускай МТС і на агульным сходзе членаў профсаюза.

Для прапрацоўкі прамовы таварыша Сталіна ў трактарных брыгадах на месца іх работы выехала 10 таварышоў.

Памочнік дырэктара МТС па палітчастцы **ГЕРАСІМЕНКА.**

зямлю. А там аказалася замест 39,4 гектара, толькі 12.

Другі факт. Аднаасобнікам вёскі Бандзелі сельсовет указаў засяваць зямлю ля вёскі Зарычаны. 5 гаспадарак выехалі туды шукаць зямлю. Але там яе не было. Яны і зараз не ведаюць, дзе сеяць.

Такое-ж становішча і ў **Сыр'янскім** сельсовеце. І тут больш 15 аднаасобнікаў да сяўбы зусім не прыступілі.

На днях у Росіцкім сельсовеце адбылося выязное пасяджэнне прэзідыума РВК, на якім абгаварваўся ход сяўбы па калгасах. Аб аднаасобніках, якія зусім не прыступілі да сяўбы, прэзідыум не сказаў ні слова. І гэта ў той час, як бюро ЦК КП(б)Б у сваёй апошняй пастанове адзначыла недапушчальнае адставанне ў сяўбе аднаасобнага сектара Дрысеншчыны.

А. ЛОСЬ.

Чырвонаармейцы арганізоўвалі выступленні гурткоў мастацкай самадзейнасці. Некалькі раз прыязджала ў калгасы брыгада мопраўцаў.

Значна дапамаглі нам шэфы 25 красавіка закончыць сяўбу па ўсіх правілах агратэхнікі, захаваўшы высокія паказальнікі. Наш сельсовет вышаў першым па раёну.

Старшыня Вяліка-Стахаўскага сельсовета Барысаўскага раёна ХАДАСЕВІЧ.

калгас працуе бесперабойна толькі адзін. Астатнія прастойваюць. У выніку веснавая сяўба ў калгасе зрываецца. План трактарнай апрацоўкі выканан па сяўбе на 4 проц., а па ворыву — па 45 проц. Дырэкцыя МТС з такой работай трактароў прымірылася.

Недапушчальна безадказна адносіцца да выканання заключаных паміж калгасамі і МТС.

20 мая і да гэтага часу спраўляюцца».

Патрэбна раз назаўсёды пакончыць з існуючымі яшчэ настроямі асобных дырэктароў МТС, што выкананне дагавораў, заключаных з калгасамі, для іх не абавязкова. Райкомы і райвыканкомы павінны ўзяць пад сістэматычны кантроль выкананне заключаных дагавароў

джанне дае лепшага прастою вагонаў.

Як відаць, кіраўнікі прадпрыемстваў не ўлічылі патрабавання наркома т. **Кагановіча** — прывесці ва ўзорны стан пад'язныя чыгуначныя веткі, якія адыгрываюць не апошнюю ролю ў выраўненні поспеху барацьбы з аварыямі і крушэннямі і перапрастоямі вагонаў.

Р. ДОДЗІН.

МЕТРО

БАРЫС ЮЖЫН

Першы совецкі метрапалітэн расчыніў дзверы сваіх прыгожых надземных павільёнаў для мільёнаў масквічоў і прыезджых з усіх канцоў СССР. Ударнікі маскоўскіх заводаў, замежныя госці, дэлегацыі брацкіх рэспублік праходзяць праз мрамарныя вестыбюлі, спускаюцца па самарухомых шырокіх лесніцах-эскалатарах, і перад іх вачыма адкрываецца ўсё хараство падземнай Масквы.

Трынаццаць мрамарных падземных палацаў усталі на трасе першай чаргі першага совецкага метро. Трынаццаць станцый, аформленых з найвышэйшым мастацкім хараством, даступным толькі сталіцы соцыялістычнай краіны, прасціраюць перад уваходзячымі свае велізарныя пероны, уздымаюць тройныя ствалы калон, радуюць вока керамічнымі панно і каляровай мрамарнай абліцоўкай тунеляў.

Бясшумныя электрычныя экспрэсы імчацца, паблісквcovers зялёнымі і чырвонымі агнямі ў прасторных тунелях, бязгучна падкатваючы да падземных станцый. Яны імчацца тым самым шляхам, якім механічныя буры і пічыты ўгрызаліся ў напластаванні стагоддзяў і эпох, пракладваючы скрозь іх дарогу новай Маскве.

Трынаццаць падземных палацаў стаяць як трынаццаць манументальных помнікаў яшчэ адной слаўнай перамозе соцыялістычнага будаўніцтва, як архітэктурнае сведчанне таго, што **«будаўніцтва метрапалітэна ёсць частка вялікага будаўніцтва. Было-б немагчыма па[будаваць] метрапалітэн без першай і другой пяцігодак. Не было-б магчымасцей укласці амаль 800 мільёнаў рублёў, велізарную колькасць металу, лесу, цэменту і розных іншых матэрыялаў, машын, механізмаў, калі-б у нас не было вырасшай, моцнай, слаўнай соцыялістычнай індустрыі. Мы маглі пабудаваць метрапалітэн толькі таму, што наша партыя дала рашучы адпор тым людзям, якія хацелі пакінуць нашу краіну адсталай, поўдзікай. Барацьба была сур'ёзная, барацьба партыі, якая вяла краіну да вялікіх перамог, з тымі адшчапенцамі, рознымі ўхілістамі—правымі, трацкістамі, зіноўеўцамі, якія цягнулі назад, да звароту капіталізма»... (Л. М. Кагановіч).**

Дзівосны высокія срабрыста-шэрыя калоны з уфалейскага мрамару падземнай станцыі «Сокольники». Перон заліт электрычным святлом. Чакаем поезда метро.

Мы стаім ля краю перона, углядаючыся ў далеч тунеля, дзе мільгаюць зялёныя і чырвоныя агні. Не пакідае адчуванне чагосьці фантастычнага. Ці Масква гэта? Гудок пры набліжэнні поезда рассейвае ўсякія сумненні. Так, гэта Масква, гэта новая пролетарская Масква з падземнымі заламі, імклівымі паяздамі метро, такімі-ж рэальнымі, як рэальны новыя праспекты, гіганцкія жылкамбінаты, грамады новых будынкаў, паркі, школы, інстытуты,—як рэальна ўся новая Масква—ад Палаца культуры Пролетарскага раёна да гранітных набярэжных Маскварэкі.

І вось, паблісквaючы агнямі, да перона падкатвае падземны экспрэс. Аўтаматычныя дзверы расчыняюцца адначасова. Пасажыры ўваходзяць у залітыя святлом вагоны са скуранымі мяккімі сядзеннямі, з радамі матавых электрычных лямп, са зззяючымі люстранымі вокнамі. У гэтых вагонах любоўна прадумана ўсё, аж да поручняў. Мяккі гудок сірэны. Дзверы аўтаматычна захлопваюцца. І падземны экспрэс бясшумна накіроўваецца ў далеч. Міма люстраных вокан праносяцца сігнальныя знакі. І ў рытме бясшумнага імкнення наперад электрычнага поезда нясуцца абрыўкі мыслей успамінаў...

Прадгісторыя маскоўскага метрапалітэна. Год 1902.

Заява гарадскога галавы А. І. Гучкова ў Маскоўскай гарадской думе пад апладысменты дваран і купцоў: «Па сваёй фантастычнасці праект метрапалітэна ў горадзе Маскве роўны толькі пракапанню Панамскага канала». Маскоўскі Дон-Кіхот, інжынер Балінскі дарэмна ваюе з усмешлівымі купцамі, з варожымі чыноўнікамі, з банкаўскім капіталам. Ідэя маскоўскага метрапалітэна была пахавана па першаму разраду ў купецкай Маскве. Дума пастанавіла: «аўтару праекта метрапалітэна пану Балінскаму ў яго дамаганнях адмовіць». Тройца-Сергіеўская лаўра выпусціла брашурку, у якой даказвала, што «метрапалітэн з'яўляецца прадвеснікам прыходу антыхрыста». Імператарскае археалагічнае таварыства сумесна з маскоўскім мітрапалітам «паверглa к стопам» данясенне:

> ...«Праект маскоўскага метрапалітэна паражае дзёрзкім пасяганнем на тое, што ў горадзе Маскве дорага для ўсіх рускіх людзей. Праект не пашанаваў царквы святога Нікалая Мясніцкага, святога Флора і Лаўра, Іоанна Прадтечы на Малой Лубянцы, святога Георгія»... Дык навошта рускаму чалавеку лезці пад зямлю, калі і дзяды, і прадзеды яго хадзілі на паверхні онай?...».

... Некалькі дзесяткаў гадоў назад будаўнікі лонданскага метрапалітэна пісалі:

«Такім чынам, дзякуючы пабудове метрапалітэна ўдасца аддаліць брудныя і антысанітарныя кварталы ад цэнтра горада». Няма патрэбы расшыфроўваць класавую сутнасць гэтай фразы. Няма патрэбы паясняць, якія кварталы разумеліся пад бруднымі і антысанітарнымі. І няма патрэбы дадаваць, што вось гэты метрапалітэн, у поездзе якога мы імчымся зараз пад Масквой, пабудован з мэтай злучэння, а не раз'яднання нашых рабочых раёнаў з іх прыгожымі жылкамбінатамі, асфальтаванымі вуліцамі, скверамі і цветнікамі—з цэнтрам сталіцы.

... Першыя разведачныя вышкі на вуліцах Масквы. Інжынеры расказваюць аб тым, што ў Берліне будаўнікі метро натрапілі на ваданосныя грунты, у Парыжы — на перасечаную мясцовасць, у Лондане сустрэліся з хаосам падземнай гаспадаркі, у Мадрыдзе—з сярэднявяковым планаваннем і крывізной вуліц.

А ў Маскве аказалася ўсё: і крывыя вуліцы, і недарэчнае павуцінне падземных пабудоў, і астаткі старадаўняга горада, і паверхня, перасечаная ўзгоркамі, і даліны падземных рэк, і здрадніцкія ваданосныя грунты. Усе гэтыя перашкоды перамагла большэвіцкая воля, энергія, настойлівасць і энтузіязм. Перамагло большэвіцкае кіраўніцтва ЦК ВКП(б) і Маскоўскага Камітэта на чале з тав. **Л. М. Кагановічам.** Успамінаюцца эпізоды тых незабыўных дзён, калі комсамол кінуў сваіх лепшых юнакоў і дзяўчын на ўдарныя ўчасткі метро. Першыя сустрэчы з плывунамі. Барацьба вакол спосабаў праходкі падземных штолень. Уся краіна будуе першы метро сталіцы. Магнітабуд, Днепрагэс, Турксіб пасылаюць сюды інжынераў і тэхнікаў. Рабочыя з Карэліі і Беларусі, з Украіны і Каўказа, рабочыя маскоўскіх заводаў, шахцёры Данбаса, землякопы Татарыі, мрамаршчыкі Арменіі—усе яны ідуць самкнёнымі радамі на метро для перамагання велізарных труднасцей новай небывалай будоўлі.

Англійскі шчыт, падобны да электрыфікаванага бронтазаўра ўгрызаецца ў падземныя напластаванні эпох. Перад ім узнікаюць астаткі крапасных умацаванняў Іоанна Грознага, кафельныя велізарныя печы з ружова-блакітнай глазур'ю часоў Екацерыны II, на іх шляху трапляюцца шкілеты закаваныя ў ланцугі, астаткі дружыны Дзмітрыя Данскога, шкілеты ў мундзірах напалеонаўскай арміі. Гіганцкі падземны камбайн праходзіць праз усе гэтыя напластаванні, пракладваючы ў стагоддзях дарогу новай Маскве. За ім ідзе першы совецкі шчыт, абагнаўшы у праходцы імпартны англійскі.

Кесоны і замарожванне грунта ўжыты ўпершыню ў свеце. І людзі, людзі, стварыўшыя гэты лепшы ў свеце метрапалітэн. Гэтыя людзі сваім гераізмам здзівілі нават такіх буйнейшых сусветных спецыялістаў, як амерыканскі інжынер Марган. Ён сказаў: «Я прыняў пад увагу ўсё: і грунты, і супраціўленне матэрыялаў, і тэхніку. У адным я пралічыўся — у людзях. Яны паказалі такія тэмпы, такі гераізм, які і не сніўся нашым будаўнікам у Амерыцы».

Людзі перамаглі надзвычайныя труднасці і асвоілі нечуваныя вялікія маштабы. Даволі прывесці некалькі лічбаў, каб зразумець грандыёзныя размеры будоўлі: 700 тысяч тон пяску, 1.225 тысяч тон гравія, 375 тысяч тон цэменту, 685 тысяч кубаметраў, або 30.979 вагонаў лесу, 98 тысяч тон металу. І 70 тысяч рабочых.

Маскоўскі метро пабудован у тэрмін, нечуваны для будоўляў метрапалітэнаў Токіо, Лондана, Нью-Іорка, Берліна і Парыжа. Ён увабраў у сябе ўсе іх дасягненні, але ўлічыў і ўсе недахопы. І таму заслугоўвае назву лепшага метрапалітэна ў свеце.

... Падземны экспрэс імчыцца міма падземных палацаў. Адзіная калектыўная мысль будаўнікоў і архітэктараў пранізвае ўсю рознастайнасць гэтых мрамарных падземных станцый. Гэта мысль — аб вялікім шчасці жыць, працаваць і тварыць у нашу вялікую гістарычную эпоху, змагацца за яе ўцвярджэнне, за яе новыя вялікія гістарычныя перамогі.

Багацейшая калектыўная творчасць будаўнікоў і архітэктараў пранізвае і залітую яркім святлом, лёгкую і радасную залу станцыі **«Сокольники».** Блакітна-шэрыя калоны ўральскага мрамару ўвенчаны белымі капітэлямі. Шырокая прасторная лесніца мякка збягае з надземнага вестыбюля ўніз, дзе разгортваецца падземны палац. Поезд імчыцца міма станцыі **«Красносельской»** з яе дзесяціграннымі калонамі з чырванавата-карычневага мрамару, міма ружова-палявых калон станцыі **«Комсомольская площадь».** Два рады гэтых калон ідуць усцяж шырокага перона ва ўсю даўжыню балкона з бронзавымі перыламі апаясваючага залу. Велізарныя бра, люстры і сафіты заліваюць станцыю святлом. І кожная калона нясе на сваёй капітэлі горды надпіс: **КІМ.**

Станцыя **«Красные ворота»** сустракае пасажыраў трыма велічнымі скляпеннямі. Паміж імі—пілоны, абліцаваныя агніста-чырвоным каўказскім мрамарам «шорша». Ярка асветленая беласнежная столь стварае сімфонію снежнай белізны і зззяючага пурпура.

Адсюль падземны экспрэс імчыцца к **«Кировской станции»,** самай глыбокай станцыі метро з яе найвялікшымі ў свеце эскалатарамі.

К зззяючым агням станцыі «Площадь Дзержинского», дзе ўсцяж перонпай залы выцягнуліся калоны з жоўта-шэрага мрамару.

К самай вялікай у свеце падземнай станцыі **«Охотный ряд»,** дзе ўверх і ўніз слізгаюць шэсць эскалатараў, апраўленых паліраваным арэхавым дрэвам, дзе карыдоры абліцаваны белай пліткай і ўсланы метлахскімі каляровымі квадратамі, дзе на срабрыста-шэрыя мрамарныя сцены льецца святло з люстраў і велізарных свяцільнікаў.

К станцыі **«Библиотека Ленина»,** якая прадстаўляе велізарную эліпсападобную залу з узорчатай столлю. Велізарныя, дыяметрам больш поўметра, шары з малочна-белага шкла прамяняць са столі мяккім роўным і спакойным святлом. Гэта станцыя не мае калон. Яе сцены абліцаваны залаціста-жоўтай глазіраванай пліткай.

К станцыі **«Арбатская площадь»,** куды вядзе надземны вестыбюль, маючы форму пяціканцовай зоркі і абліцаванай крымскім мрамарам «б'юік-янкай».

К залацістым калонам станцыі «Крымская площадь» і шэрым з сінімі пражылкамі калонам станцыі **«Смоленская площадь».**

І ў гэту сімфонію трынаццаці падземных палацаў уваходзяць падобныя да конусаў дзесяцігранныя калоны станцыі **«Дворец Советов»,** выкладзеныя з вялікіх пліт жоўтага з пражылкамі мрамару «койелге», з ярка белымі столямі і фарфаравымі шасціграннымі пліткамі, якімі абліцаваны сцены станцыі.

І кожнаму з мільёнаў пасажыраў маскоўскага метро пры яго паездцы міма гэтых падземных палацаў не можа не прыйсці ў галаву адна і тая-ж мысль. Мысль аб сапраўднасці соцыялістычным горадзе, матэрыялізаванай, ператворанай у рэальнасць, мары працоўнага чалавецтва. Гэтыя мрамарныя падземныя палацы толькі частка таго вялікага горада, які стаў сусветнай пролетарскай сталіцай.

І трынаццаць падземных палацаў, і імклівыя ў глыбіні тунеляў пад зямлёй электрычныя экспрэсы, і мастацкасць афармлення кожнага метра трасы метрапалітэна—усё гэта ўзоры пролетарскай Масквы, што нараджаецца на нашых вачах, найпрыгажэйшай з сталіц, сталіцы нашай соцыялістычнай радзімы, вялікага саюза народаў СССР, створанага геніем найвялікшага чалавека нашай эпохі, нашага правадыра таварыша **Сталіна.**

ПРАБЫВАННЕ п. П'ЕРА ЛАВАЛЯ У МАСКВЕ

Наведанне маўзалея Леніна і метро

13 мая ўдзень прыбыўшы ў Маскву міністр замежных спраў Францыі п. П'ер Лаваль, суправаджаючыя яго асобы, а таксама французскія журналісты наведалі маўзалей Леніна.

Затым п. Лаваль і яго падарожнікі ў суправаджэнні французскага пасла п. Альфана і адказных работнікаў Наркамата замежных спраў наведалі Маскоўскі метрапалітэн.

На ст. Охотны рад міністра сустрэлі намеснік народнага камісара шляхоў зносін тав. Постнікаў, начальнік метрабуда тав. Роттэрт, начальнік метрапалітэна тав. Петрыноўскі і інш.

Госці ў спецыяльным поездзе зрабілі паездку да ст. Сакольнікі і затым назад да ст. Дварэц Саветаў. На станцыях госці выходзілі і аглядалі падземныя вакзалы.

Маскоўскі метро зрабіў на гасцей найлепшае ўражанне. Пан Лаваль захапляўся прыгожасцю аддзелкі станцый метро, дасканалым асвятленнем на станцыях і выгадамі, якія прадастаўляе метро сваім пасажырам.

— Нават пры беглым азнаямленні, — сказаў пан Лаваль,—відаць, як многа працы ўкладзена ў гэта будаўніцтва і як добра яно ажыццёўлена.

На ст. Дварэц Саветаў госці выйшлі з поезда і падняліся наверх.

***

Пасля наведання метро французскія журналісты зрабілі паездку па гораду.

—o—

ФРАНЦУЗСКІ ДРУК АБ ЦЁПЛЫМ ПРЫЁМЕ ЛАВАЛЯ У МАСКВЕ

ПАРЫЖ, 14 мая. (БЕЛТА). Карэспандэнты прадаўжаюць з удзячнасцю адзначаць цёплы прыём, аказаны совецкай уладай і маскоўскім насельніцтвам Лавалю і суправаджаючым яго асобам.

«Усюды — як сярод прадстаўнікоў улады, так і сярод насельніцтва —адчуваецца гарачае жаданне ўмацаваць і развіць дружбу паміж нашымі краінамі, — піша карэспандэнт «Пці парыз'ен». Прывітанні маскоўскага насельніцтва былі шчырымі і сардэчнымі, і гэта свабоднае выражэнне пачуццяў насельніцтва па адрасу прадстаўнікоў нашай краіны паказвае, да якой ступені падпісаны нядаўна дагавор знаходзіць водгук у сэрцах народу».

Побач з гэтым карэспандэнт «Тан» адзначае «пачуццё сапраўды выдатнага парадку і арганізацыі».

—o—

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

14 красавіка японскі ўрад заявіў совецкаму ўраду, што, як вядома, згодна пастановы дзейнічаючай рыбалоўнай канвенцыі, старана, якая жадае пераглядзець канвенцыю, павінна заявіць аб гэтым за адзін год да сканчэння тэрміна дзеяння апошняй, г. зн. да 27 мая г. г., але што японскі ўрад не лічыць патрэбным абавязкова перазаключыць існуючую канвенцыю, а мае намер толькі, карыстаючыся даным выпадкам, а таксама ўлічваючы рэзультаты, якія атрымаліся ў мінулым у галіне практычнага прымянення гэтай канвенцыі, урэгуляваць у некаторых адносінах яе прымяненне. Далей, японскі ўрад указаў, якія іменна пытанні ён хацеў-бы ўрэгуляваць, і выказаў думку, што дастаткова заключэння пагаднення па гэтых пытаннях у выглядзе дадатку да існуючай канвенцыі.

13 мая народны камісар па замежных справах тав. М. М. Літвінаў прыняў японскага пасла п. Ота і заявіў яму ад імя совецкага ўрада, што, як добра вядома японскаму ўраду, у совецкай стараны ёсць таксама нямала пытанняў, звязаных з ўрада, урэгулявання. Тым не менш, выходзячы са свайёй палітыкі ўмацавання прыязных адносін з Японіяй, а таксама прымаючы пад увагу тую акалічнасць, што ў асноўным цяпер дзейнічаючая канвенцыя задавальняе інтарэсы абодвух старон, совецкі ўрад згодзен не падымаць пытання аб пераглядзе рыбалоўнай канвенцыі.

Разам з тым, совецкі ўрад выказаў гатоўнасць у рамках і на аснове дзейнічаючай канвенцыі прыступіць неадкладна да перагавораў, маючых на мэце самым прыязным чынам урэгуляваць паасобныя пытанні, узнікшыя ў ходзе прымянення канвенцыі за ранейшыя гады з тым, каб рэзультаты гэтых перагавораў былі афармлены ў выглядзе прадаўжэння на некаторы час пагаднення, падпісанага ў Маскве з п. Хіротай 13 жніўня 1932 года.

Тав. Літвінаў паведаміў п. Ота, што вядзенне перагавораў даручаецца загадчыку II усходняга аддзела НКЗС т. Казлоўскаму, і што мы гатовы неадкладна прыступіць да перагавораў з прадстаўніком японскага ўрада, які будзе назначан апошнім для вядзення гэтых перагавораў.

Авіятэхнік В. М. Нікалаеў — член Саратаўскага аэраклуба, пабудаваў авіэтку з матацыклетным матoрам магутнасцю ў 8 конскіх сіл. Авіэтка без пасажыра важыць 90 кгр., прадзельная хуткасць яе— 100 клм. у гадзіну, дальнасць палёту — 400 клм. НА ЗДЫМКУ: тав. Нікалаеў ля сканструяванай авіэткі.

Фота ФЕКЛІСТАВА (Саюзфота).

□ □ □ □ □ □

„БРЫГАДА КУРЭНЁВА ЗАСТАНЕЦЦА ПЕРАДАВОЙ"

11 мая «Звязда» паведаміла, што група класава-варожых элементаў, пранікшых на торфзавод «Шлях соцыялізма», спрабавала сарваць торфаздабычу і скампраметаваць лепшага брыгадзіра рэспублікі тав. Курэнёва.

Бюро Добрушскага райкома партыі вынесла рашэнне, у якім адзначае, што класава-варожым элементам, удалося прабрацца на торфзавод з прычыны палітычнай блізарукасці кіраўнікоў завода і страты класавай пільнасці асобных комуністаў.

Райком КП(б)Б адобрыў рашэнне парткома завода «Шлях соцыялізма», які абвясціў вымову начальніку 1-га ўчастка тав. **Прыходзька** і партыйнаму арганізатару тав. **Пеўнёву** за прытупленне класавай пільнасці. Тав. Пеўнеў пасдан на работу ў кар'ер для ўмацавання брыгады Курэнёва.

Брыгада Курэнёва поўнасцю ўкамплектавана рабочымі і 13 мая выканала дзённы план на 108 проц.

НАПЯРЭДАДНІ ТЫРАЖА ПАЗЫКІ „ПЯЦІГОДКА У ЧАТЫРЫ ГАДЫ"

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). Пастанова ўрада аб правядзенні тыража пазыкі «Пяцігодка ў чатыры гады» ў Віцебску з вялікім задавальненнем сустрэта рабочымі горада.

Пролетарская грамадскасць Віцебска адзначае тыраж поўным завяршэннем падпіскі на пазыку трэцяга года другой пяцігодкі на ўсіх прадпрыемствах і ўстановах горада. Поўнасцю ахоплены падпіскай калгаснікі Заронаўскага, Старасельскага і Мікалаеўскага сельсоветаў. Віцебскі сельсовет скончыў рэалізацыю пазыкі сярод аднаасобнікаў. Усяго па вясковаму сектару рэалізавана абліганый на 238.840 руб. — 80 проц. плана.

У горадзе да 17 мая — дня тыража — праводзяцца злёт ударнікаў фінансавага фронту, нарада камісій садзейнасці, злёт рабкораў, нарада актыва жактаў і інш. Арганізавана спецыяльная фізкультурная эстафета ў калгасы Віцебшчыны і суседніх раёнаў. Удзельнікі эстафеты будуць праводзіць масава-растлумачальную работу аб значэнні дзяржаўных пазык у СССР і капіталістычных краінах. Тыраж будзе праходзіць у клубе панчошнай фабрыкі імя Клары Цэткін, які зараз мастацкі ўпрыгожваецца.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

—o—

ВЫПРАВІЦЬ ГРУБЕЙШЫЯ СКАЖЭННІ

ЧЫРВОНАПОЛЛЕ, 14 мая. (Кар. «Звязды»). Гарадзецкі сельсовет у Чырвонапольскім раёне перадаверыў падпіску на пазыку сярод калгаснікаў рахункаводу Грышчанку. Грышчанка склаў па кожнай арцелі спісы працаздольных калгаснікаў і раздаў гэтыя спісы праўленням арцелей. Па загаду Грышчанка, трэба было на кожнага калгасніка выпісаць квіток, што ён «падпісваецца» на 15 руб.

Такім чынам, замест арганізацыі растлумачальнай работы і забеспячэння поўнай добраахвотнасці пры падпісцы ў сельсовеце ўстанавілі цвёрдую норму, вышэй і ніжэй якой ні адзін калгаснік не мае права падпісвацца.

Чырвонапольскі райком партыі павінен неадкладна выправіць грубейшыя скажэнні, дапушчаныя ў Гарадзецкім сельсовеце.

—o—

САМАСНАБЖЭНЦЫ З ГУМ'а

У менскім дзяржаўным універсальным магазіне шырока практыкуецца самаснабжэнне. Лепшыя тавары не трапляюць на паліцу, а хаваюцца пад прылаўкам, размяркоўваюцца паміж работнікамі магазіна. Дайшло да таго, што работнікі магазіна, даведваючыся, якія тавары паступаюць на склад, загадзя перахватваюць іх. Загадчык склада **Перальман** даў распараджэнне загадчыку суконна-ільнянога адзела **Аронаву**, каму з работнікаў адпускаць лепшы матэрыял.

Вось некаторыя прыклады. Атрымаў ГУМ новую партыю лепшых радыёпрыёмнікаў. Загадчык аддзела **Прэс** перш адпусціў іх «сваім».

12 красавіка суконна-ільняны аддзел атрымаў са склада для продажу каверкот. Работнікі прылаўка **Шапіра, Майзельс, Кац** і іншыя размеркавалі яго паміж сабой. Электраманцёр **Лібо** не паспеў забраць «сваю частку», і загадчык аддзела Аронаў схаваў для яго адрэз сукна пад прылаўкам і трымаў тавар да 17 красавіка.

Такая-ж гісторыя паўтарылася 16 красавіка. Высокаякасны бастон, атрыманы са склада, адразу-ж быў размяркован сярод 8 работнікаў магазіна (Прэс, Майзельс, Лібо, Кацовіч і інш.).

Учора, 14 мая, у суконна-ільняным аддзеле магазіна пад прылаўкам была захавана закручаная ў паперу пачка—6 метраў фуляра. Калі работніца прылаўка **Дайхес** убачыла, што яе прадзелка намі выяўлена, яна папрабавала непрыкметна ўбраць з-пад прылаўка і другі адрэз фуляра ў 5 метраў.

Такім чынам, самаснабжэнне, з маўклівай згоды дырэкцыі, увайшло ў сістэму. Дырэктар ГУМ'а **Дуберштэйн** і яго намеснік **Каган** здымаюць з сябе адказнасць за гэтыя злачынствы. Яны апраўдваюцца тым, што нібыта нічога не ведалі. Гэтыя апраўданні нікога пераканаць не могуць.

Каган, Міндэль.

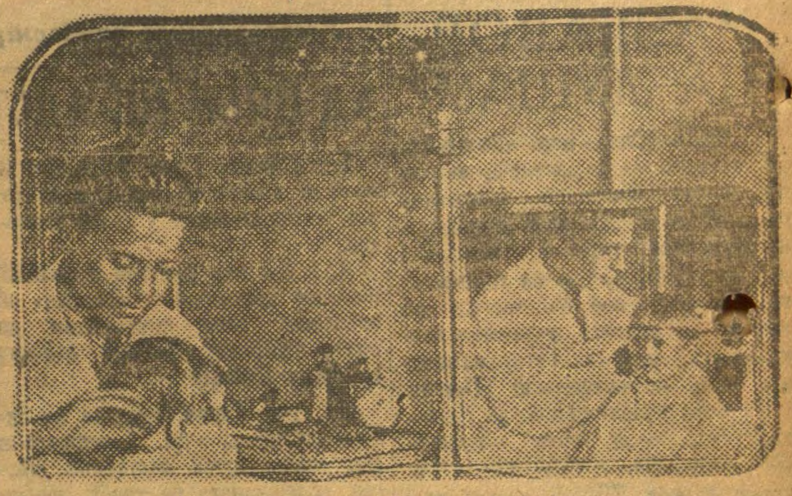

Дзіцячая цырульня ў Менску.

Фота М. РУДЗЕРМАНА.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

7 НОВЫХ УСЕБЕЛАРУСКІХ РЭКОРДАУ

Другі дзень усебеларускіх цяжкаатлетычных спаборніцтваў адзначаны радам цікавых сустрэч па французскай барацьбе і боксу.

Упэўнены ў перамозе **Чыёнаў** (Масква) недаацаніў «працўніка» **Слоўшча** (Менск) і ледзь не пацярпеў паражэння. Аднак, на дзесятай мінуце Чыёнаў выйшаў пераможцам.

Выдатнай была сустрэча **Чапкоўскага** (Гомель) з **Неўрэдзімавым** (Масква). У самых небяспечных момантах Чапкоўскі рабіў «масты» і вельмі лёгка выходзіў з затруднёнага становішча. Многа турбот прынёс ён Неўрэдзімаву, але дабіцца перамогі не змог. Барэц **Іоселевіч** перамог **Слоўшча, Мірскі — Когана.**

Па боксу захапляючае відовішча прадстаўляла схватка **Дайнекі** (Менск) з **Ксенафонтавым** (Масква). Два раўнды Дайнека правёў з перавагай для сябе, але ў трэцім раўндзе прайграў бой. **Палтын** (Гомель) у сустрэчы з **Енавым** (Менск) у другім раўндзе ўжо не мог прадаўжаць бой. Развіўшы бурную атаку, **Панасюк** (Менск) дабіўся яўнай перавагі над **Цырліным** (Менск).

***

Гэты дзень азнаменаваўся 7 новымі рэкордамі па штанзе. Першы рэкорд устанавіў чэмпіён СССР і БССР тав. **Лапідус.** Выступаючы на спаборніцтвах у паўлёгкай вазе, ён рвануў двума рукамі 82,5 кілограма. Тав. **Масаловіч** (лёгкая вага) пабіў свой-жа рэкорд у рыўку двума рукамі, рвануўшы 85 кілограмаў. Тав. **Мілееў** (сярэдняя вага) рвануў 95 кілограмаў.

У класічным руху — штуршку адной рукой тав. **Лапідус** два разы паляпшае ўсебеларускі рэкорд—78,5 кгр. і 80 клгр. Тав. **Мілееў** штурхнуў 90 кілограмаў, а тав. **Чорнавушка** (поўцяжкая вага) — 92,5 кгр. Гіравік лёгкай вагі т. **Равічбах** (Бабруйск) устанавіў новы ўсебеларускі рэкорд для левай рукі, штурхнуўшы 67,5 кілограма.

І. ЦЫВЕС.

—o—

ХУЛІГАНЫ ЗБІЛІ СЕЛЬСКІХ АКТЫВІСТАЎ

13 мая рэдакцыя «Звязды» атрымала пісьмо дзесяці селькораў аб тым, што ў часе правядзення першамайскіх свят у калгасе «Памяць Леніна», Цеплянскага сельсовета, Уздзенскага раёна, група хуліганаў імкнулася сарваць урачысты сход і збіла двух сельскіх актывістаў.

Селькоры ў сваім пісьме паведамлялі ў рэдакцыю, што не гледзячы на пастанову агульнага сходу калгаснікаў, хуліганы не былі пакараны.

Рэдакцыя звязалася па тэлефону з Уздзенскай райміліцыяй. Па-

СУД

ПРЫГАВОР ПА СПРАВЕ РАБОТНІКАЎ ЖЫЛЛЁВА-ЗЯМЕЛЬНАГА КІРАЎНІЦТВА

13 мая ў 2 г. ночы пасля 5-гадзіннай нарады жыллёвая камера народнага суда г. Менска вынесла прыгавор па справе работнікаў жыллёва-зямельнага кіраўніцтва, якія абвінавачваліся ў злоўжываннях, пакражах і растратах.

Галоўны бухгалтар гэтага кіраўніцтва **Хайцін** і памочнік бухгалтара **Нагібоцкі** прыгавораны да трох гадоў пазбаўлення волі кожны. Касір **Сташкевіч** — да двух гадоў, загадчык складам **Стэсін** — да паўтара года, тэхнік **Бурачэўскі** і агент па апалу **Ліберсон** прыгавораны да аднаго года прымусовых работ; столяр Абановіч — [illegible]

практычнай прымянення рыбалоўнай канвенцыі за прайшоўшы перыяд, патрабуючых, на думку совецкага

Пан Ота выказаў свае задавальненне заявай т. Літвінава і сказаў, што ён павінен запытаць свой урад.

—o—

ПАСЛЯ СМЕРЦІ ПІЛСУДСКАГА

БЕРЛІН, 13 мая. (Інфармацыя «Праўды»). Вестка аб смерці маршала Пілсудскага зрабіла на германскія колы моцнае ўражанне.

Хоць ужо ў першых выданнях газеты паспяшылі надрукаваць заспакойваючыя тэлеграмы з Варшавы, што са смерцю Пілсудскага не мяняецца курс польскай палітыкі ў адносінах да Германіі, і што міністр Бек, бліжэйшы саратнік Пілсудскага, будзе прадаўжаць яго лінію ў знешняй палітыцы, усё-ж трывога за будучы напрамак польскай палітыкі адчуваецца паміж радкамі ва ўсіх некролагах.

З шматлікіх гутарак, якія вяліся сёння замежнымі журналістамі ў самых розных мясцах, можна зрабіць наступныя вывады:

па-першае, тут не ўпэўнены ў тым, што праемнікам маршала ўдасца захаваць стабільнасць унутранога становішча Польшчы. Асабліва апасаюцца, што частка польскага генералітэта, якая арыентуецца на Францыю, цяпер падыме галаву.

Па-другое, тут апасаюцца таго, што не толькі апазіцыйныя групоўкі ў Польшчы ўзмоцняць сваю дзейнасць, але што і ў самым урадавым лагеры абвострыцца барацьба вакол палітычнай спадчыны асновапаложніка польскай дзяржавы.

Хоць палкоўнік Славек — цяперашні польскі прэм'ер — і лічыцца «моцнай» асобай, усё-ж указваюць, што ён мае і моцных праціўнікаў у радах пілсудчыкаў.

Райком КП(б)Б і партыйны камітэт намецілі рад практычных мерапрыемстваў для палепшэння масавай і культурна палітычнай работы сярод рабочых тарфянікаў.

—o—

ЧЭХАСЛАВАЦКІЯ ГОНШЧЫКІ ПРАЕХАЛІ ПРАЗ КРЫЧАЎ*)

КРЫЧАЎ, 14 мая. (Кар. «Звязды»). 13 мая ў 3 гадзіны дня праз Крычаў праехалі чэхаславацкія гоншчыкі аўтамабілісты Турэк і Кеніг.

У Крычаве яны зрабілі астаноўку, дзе мелі гутарку з работнікамі дарожнага ўчастка. Турэк падзяліўся сваімі ўражаннямі аб дарогах БССР.

— Калі мы выязджалі з Прагі,— гаворыць ён, — нам сказалі, што ў СССР вельмі дрэнныя дарогі. Аказваецца, што дарогі вельмі добрыя, лепшыя чым у Чэхаславакіі. Па вашых дарогах мы развіваем максімальную скорасць машын.

Гоншчыкі цікавіліся машынамі, якія працуюць на рамонце дарог.

*) Гл. «Звязду» ад 10 і 14 мая.

—o—

АБУРАЮЧАЕ БЕЗЗАКОННЕ

Перад намі дзве запіскі. Адна за подпісам сакратара горсовета т. Казлоўскага. У ёй напісана: «Жакту № 24. Кватэру т. Гурэвіча па вул. Фрунзе № 12 трэба прадаставіць райвыканкому для спецыялістаў, якія знаходзяцца без кватэр. Сакратар горсовета Казлоўскі».

Да рэчы, Гурэвіч — гэта загадчык зямельна-жыллёвым аддзелам горсовета, які 13 мая атрымаў кватэру ў доме спецыялістаў (?!)

Другая запіска належыць намесніку старшыні горжылсаюза т. Шлапакову. У ёй напісана: «Тав. Шалег (старшыня жакта № 24), кватэру, аслабаняючуюся па вул. Фрунзе № 12 тав. Гурэвіча прадаставіць сям'і Нейман, якой папражае абвал. 13-V. Шлапакоў».

Горсовет прадастаўляе кватэру работніку райвыканкома т. Баяраву, які зараз жыве ў гасцініцы а горжылсаюз — Нейману, рабочаму-будаўніку, сям'і якога ў любы момант пагражаюць усякія беды з-за магчымасці абвалу.

13 вечарам сям'я рабочага Неймана была ўселена ў кватэру па вул. Фрунзе № 13. Аб гэтым даведваюцца ў горсовеце. Тэхнічны сакратар дае неадкладнае распараджэнне начальніку 2-га аддзялення міліцыі неадкладна высяліць сям'ю Нейман, кватэру апячатаць і чакаць далейшых распараджэнняў.

Найбольш абураючым з'яўляецца той факт, што міліцыянер Вараннкевіч, які праводзіў высяленне, збіў жонку рабочага Неймана і выпадкова «закрануў» дзіцё так, што дзіцё ляжала поўгадзіны ў непрытомнасці.

Справа аб збіенні і паводзіны ўрачоў учора перадана пракурору.

начальнік міліцыі тав. Акаловіч паведаміў, што факты хуліганства сапраўды мелі месца. Хуліганы сарвалі спектакль, збілі калгасніка Парона Астапа, пракусіўшы яму палец на левай руцэ і напалі на старшыню сельсовета.

Хуліганы былі пад вартай да 8 мая, пакуль не было скончана следства. Зараз справа знаходзіцца ў судзе. На наша пытанне, калі будзе суд—начальнік міліцыі адказаў, што не ведае.

Нас здзіўляе маруднасць Уздзенскага народнага суда.

Хуліганскі напад на актывістаў зрабілі Пукальскі Іван — тройчы судзіўся за хуліганства, яго брат Васіль і бацька Іван, таксама судзімыя за хуліганства і Саладуха Іван, які быў асуджан за хуліганства ў 1934 годзе, уцёк з калоніі і да гэтага часу беспакарана гуляе на свабодзе.

Мы чакаем тэрміновага ўмяшальніцтва ў гэту справу пракуратуры рэспублікі.

месяцаў прымусовых работ. Шмукляр, Веселер і Альпяровіч па суду апраўданы.

У прыгаворы суд падкрэсліў, што ў сістэме жыллёва-камунальнага кіраўніцтва панавала бяздзейнасць у правядзенні рамонту. Толькі па настойлівых патрабаваннях асобных жыхароў рабіліся рамонты кватэр. Тэхнічны апарат кіраўніцтва ніякай адказнасці за становішча будынкаў не нёс.

—o—

НОВЫ ГІБРЫД БУЛЬБЫ

Інстытут біялогіі Беларускай акадэміі навук пасля раду навукова-даследчых вопытаў дабіўся атрымання новага гібрыду (новы гатунак, атрымліваемы шляхам скрыжавання вядомых гатункаў) бульбы. Паводле папярэдніх даных, новы гібрыд утрымлівае 8,3 проц. бялка, замест 4 проц. у стандартнай бульбіне. У выпадку далейшага пацвярджэння гэтых навуковых даных, адкрыццё інстытута будзе мець буйнае значэнне для БССР у адносінах павелічэння кармовай базы жывёлагадоўлі.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Будынак БДТ—1 ГАСТРОЛІ ДРУГОГА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА

СЁННЯ, 15 мая, Цудоўны сплаў. Пачатак роўна ў 8 г. 30 м. веч. Білеты прадаюцца ў касе тэатра з 12—2 і з 5 г. веч.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ — Гукавы мастацкі фільм ЛЁТЧЫКІ

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ — Мастацкі гукавы фільм ГАРАЧЫЯ ДЗЯНЁЧКІ

Кіно „Інтэрнацыянал“ — Мастацкі фільм Бліскучая кар'ера

Кіно „СПАРТАК“ — Ад 15 мая выдатная камедыя ЗАКРОЙШЧЫК З ТАРЖКА ў 6 частках. У гал. ролі—ІГАР ІЛЬЕНСКІ. У праграме—кіно-хроніка. Каса—з 4 гадзін.

Тэрмінова ПАТРАБУЕЦЦА Майстар па серабрэнню люстэрак. З прапановамі звяртацца: Менск, Рэвалюцыйная, 24, арцель „Працлюстра“, тэл. 22-871. Праўленне арцелі.

ДА ВЕДАМА ШКОЛЬНІКАЎ г. МЕНСКА

У сувязі з закрыццём дзіцячага кіно-тэатра на рамонт і пераабсталяванне

СЕАНСЫ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ ПЕРАНОСЯЦЦА у кіно-тэатры „Пролетарый“ і „Спартак“

У кіно-тэатры „Пролетарый“ дзіцячыя сеансы будуць дэманстравацца ў агульныя выхадныя дні—6, 12, 18, 24, 30.

У кіно „Спартак“ штодзенна (а таксама ў выхадныя дні) Кіно „Спартак“ з 15 мая—дзенныя дзіцячыя сеансы.

На экране новы мастацкі фільм ДАЧКА ПАРТЫЗАНА

Пачатак сеансаў у 1 г. і 2 г. 30 м. Каса адкрываецца з 12 г. дня

БЕЛАРУСКІ ВЫШЭЙШЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ АБВЯШЧАЕ НАБОР АСПІРАНТАЎ

па беларускай літаратуры, рускай літаратуры, мовазнаўству, фізічнай і эканамічнай геаграфіі і філасофіі.

У аспірантуру прымаюцца асобы, з поспехам скончыўшыя пед. ВНУ і працаваўшыя не менш двух гадоў пасля сканчэння ВНУ.

Аспіранты падрыхтоўваюцца для вядзення самастойнай даследчай і выкладчыцкай работы ў навукова-даследчых і вышэйшых навучальных установах.

Паступаючыя падвяргаюцца іспытам па сваёй спецыяльнай дысцыпліне, дыямату і гістмату, ленінізму і гісторыі партыі.

Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакументы: заяву з указаннем дысцыпліны, па якой жадае спецыялізавацца, анкету, засведчаную прафесіянальнай ці совецкай установай, не ніжэй раённага маштабу, даведку аб соцпаходжанні і соцстановішчы, дакумент аб асвеце, копію вайсковага білета, даведку аб стане здароўя, метрыку і 2 засведчаныя фотакарткі.

Тэрмін навучання тры гады. Стыпендыя 250 р. у месяц.

Прыём заяў да 15 чэрвеня. Іспыты адбудуцца з 15 па 20 жніўня. Заняткі пачынаюцца з 1 верасня.

Заявы і ўсе запытанні аб прыёме накіроўваць па адрасу: г. Менск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, канцылярыя ВПІ. Пры пасылцы заяў прыкладаць паштовых марак на 40 кап.

Дырэктар інстытута Мельцэр.

Полацкі тэхнікум механізацыі сельскай гаспадаркі абвяшчае АСЕННІ НАБОР студэнтаў на 1 курс у колькасці 120 чал.

Тэхнікум рыхтуе тэхнікаў-механікаў для соўгаснай сістэмы Наркамата соўгасаў СССР. Тэрмін навучання 4 гады.

Прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 30 гадоў, скончыўшыя сямігодку, ШКМ, ФЗВ і навуч. установы на базе сямігодкі.

Да заявы паступаючыя павінны прыкласці і прыслаць у тэхнікум дакументы: завераную анкету, пасведчанне аб асвеце, даведку аб нараджэнні, матэрыяльным і соцыяльным становішчы за 1935 г., аб здароўі, дзве фотакарткі і паштовых марак на 40 кап. Прыём заяў да 1 жніўня. Іспыты з 15 па 25 жніўня г. г., будуць праводзіцца па наступных прадметах: грамадазнаўству, роднай мове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы і хіміі.

Студэнты тэхнікума забяспечваюцца стыпендыяй згодна існуючых правіл, сталовай, інтэрнатам і пасцельнымі прыладамі (адзеялы, прасціны, матрацы і навалкі). Пры тэхнікуме працуе пральня.

Адрас: гор. Полацк, вул. К. Маркса 43.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Магілеўскі палітыка - асветны тэхнікум абвяшчае ПРЫЁМ студэнтаў на 1935-36 навуч. год на аддзяленні: масавае, бібліятэчнае, польсектар, еўсектар.

Прымаюцца члены і кандыдаты КП(б)Б, ЛКСМ, спачуваючыя і беспартыйныя працоўныя ва ўзросце ад 17 да 35 год.

І вступаючыя павінны накіраваць не пазней 15 чэрвеня гг. заяву і завераную анкету, даведкі аб адукацыі, соцпаходжанні і становішчы, аб здароўі, аб адносінах да вайсковай павіннасці.

Прыёмныя іспыты праводзяцца: на мове, матэматыцы, геаграфіі, прыродазнаўству і грамадазнаўству ў аб'ёме сямігодкі.

Залічаныя ў тэхнікум забяспечваюцца стыпендыяй, інтэрнатам і сталовай.

Пачатак заняткаў 1 верасня 1935 года.

Тэрмін навучання 3 гады.

Адначасова праводзіцца набор у ЗАВОЧНЫ СЕКТАР палітасветтэхнікума на масавае і бібліятэчнае аддзяленні.

Адрас: г. Магілеў, БССР, Комсамольская, 28.

Дырэктар тэхнікума ВЕСЯЛОЎ.

ЦСПСБ і гаркамсод

15 мая, у 7 гадз. вечара, у памяшканні горсовета, пакой № 32, склікаюць

НАРАДУ КАМСОДАЎ І СТАРШЫНЬ ФЗМК

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Вынікі правядзення пазыковай кампаніі і далейшыя задачы работы камсодаў.

ЦСПСБ, ГАРКАМСОД.

ЗАГАД ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

9 мая 1935 г. г. Менск.

Зробленым абследваннем становішча школьнага будаўніцтва работнікамі буд. упраўл. НКАсветы, а таксама правядзеннем спецыяльных нарад загадчыкаў ана і раённых тэхнікаў устаноўлена зусім нездавальняючае разгортванне тэмпаў будаўніцтва школ (Карманскі, Дубровенскі, Сенненскі, Старобінскі, Лагойскі, Любаньскі раёны).

Загадчыкі ана асабіста справай будаўніцтва не займаюцца. Не гледзячы на маё папярэджанне большасць ана не лічаць нават неабходным інфармаваць НКА аб ходзе будаўніцтва, у сувязі з чым загадваю:

1. Усім загадчыкам ана асабіста заняцца справай школьнага будаўніцтва, забяспечыць падвозку ўсіх будаўнічых матэрыялаў і ўстанавіць строгі кантроль над выкананнем графікаў работ, прычым папярэджваю, што малейшае паслабленне і нядбайнасць у гэтай справе, будуць разглядацца мной, як сабатаж выканання важнейшага рашэння партыі і ўрада з усімі выцякаючымі адгэтуль вывадамі.

2. Падэкадна (1, 10, 20 чысла кожнага месяца) пасылаць інфармацыі аб ходзе будаўніцтва з указаннем проц. гатоўнасці кожнай школы, скарыстання сродкаў, забяспечанасці рабочай сілай і матэрыяламі.

3. Былому загадчыку Карманскага раёна тав. Любецкаму за непрыняцце мер па разгортванню будаўніцтва абвяшчаю суровую вымову з апублікаваннем у друку і занясеннем у асабовую справу.

Народны камісар асветы БССР ЧАРНУШЭВІЧ.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Совецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефанаграм — 21-351, адказны рэдактар — 21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар — 21-350; аддзелы: партыйны, культурны — 21-353, сельскагаспадарчы — 21-358, прамысловы, совецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі — 21-354, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з рабселькорамі — 21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі — 23-955, выпускаючы — 21-357; заг. выдавецтва — 21-353, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя — 21-885.

Тыраж 92.890 экз.

Менск, друкарня «Звязды».

Уп. Галоўлітбела № К—1105.